

Po godbi, recitaciji in govoru so položili mnogo vencev pred spomenik borcem Cankarjevega bataljona. Zatem so se prav tako poklonili dražgoškim žrtvam na pokopališču. — Foto: F. Perdan

Predsednik Stane Kavčič obiskal Škofjo Loko

Pretekli ponedeljek dopoldan je za nekaj največjih škofjeloških podjetij minil v znamenju obiska predsednika IS SR Slovenije Staneta Kavčiča. Visoki gost in njegovi spremljevalci so si najprej ogledali Loške tovarne hladilnikov in novi IBM računski center, direktor Franc Braniselj pa jih je kasneje seznanil s težavami okrog najemanja kreditov in nabave surovin ter jim razložil program nadaljnjega razvoja te največje gospodarske organizacije v občini.

Med razgovorom s predstavniki Gorenjske predilnice, drugega od petih podjetij, ki so imela v gosteh predsednika, se je Stane Kavčič zanimal, kolikšni so povprečni osebni dohodki zaposlenih in kaj tovarno najbolj tare.

Gostje so potem obiskali Termiko, kjer izdelujejo umetno volno, nato pa odšil v Jelovico. Tov. Kavčič je bil navdušen nad novim obratom stavbnega pohištva in nad montažno hišo. Menil je, da bo podjetje — kljub precejšnjim nevšečnostim pri nabavi surovin (hlodov), za katere na trgu ne velja načelo svobodne ponudbe in povpraševanja, in kljub problemom z najemanjem kreditov — čez nekaj let gotovo uspelo prerasti okvire lokalne gospodarske organizacije in se uspešno uveljaviti v inozemstvu.

Kasneje, na sedežu občinske skupščine, so obiskovalcem razložili urbanistični načrt Škofje Loke in jim pokazali maketo novega središča mesta, potem pa sta predstavnik podjetja Transturist spregovorila o programu turističnega razvoja občine.

Po kosilu so gostje obiskali atelje slikarke Dore Plestenjak. I. G.

Tradicija Dražgoš se nadaljuje

V Dražgošah so v nedeljo dostojno počastili 28. obletnico znane zgodovinske borbe, ki je bila tam od 9. do 11. januarja 1942. Pod vodstvom narodnega heroja Staneta Zagarja in izkušenega španskega borca Jožeta Gregorčiča je 220 slabo oboroženih borcev zadrževalo zagrizene naskoke pijanih in do zob oboroženih elitnih nemških enot. Za Hitlerjevo vojsko, ki je v tistih časih nezadržano korakala prek Evrope, je bilo tridnevno bojevanje in s prek 100 žrtvami velika sramota. Zato so jo skušali prikrivati in zbrisati vsako sled te uporniške vasi. Ko so se partizani umaknili na Jelovico, so postrelili vse moške, izgnali ostale otroke in

ženske ter še zidove pogorelih hiš porušili do temeljev. Bil je to eden izmed takrat največjih pozicijskih bojov z okupatorjem v naši zaslužjeni deželi.

V spomin na ta dogodek so bile letos že trinajste tradicionalne zimske športne prireditve pod naslovom Po stezah partizanske Jelovice. Na sankaskih tekaških in drugih progah v Kroplu, v Selcah, Železnikih in v Dražgošah se je zvrstilo prek 1000 tekmovalcev, predvsem mladine. Letos so prvič nastopile tudi teritorialne enote v okviru narodne obrambe,

ki so nosile borbena imena partizanskih enot iz osvobodilne vojne. To je bil Cankarjev bataljon, gorenjski odred, Prešernova brigada, jeseniško-bohinjski, kokrški in škofjeloški odred, poljanski bataljon in dražgoška četa. S tem je tem prireditvam prilagojena posebna nova oblika prenašanja partizanskih tradicij na današnje nove rodove.

Zimske športne prireditve so bile v soboto in v nedeljo. Osrednja spominjska svečanost pa je bila v nedeljo s komemoracijami pred spomenikom padlim borcem cankarje-

vega bataljona in na skupnem pokopališču dražgoških žrtev. Ob godbi in recitacijah so predstavniki in delegacije mnogih organizacij polagali vence, sekretar občinskega komiteja ZK Škofja Loka tov. Marko Vraničar pa je v svojem govoru dejal, da nam Dražgoše niso ostale le kot spomin krvave osvobodilne vojne, marveč kot dokaz nezlomljive ljudske moči, ko je bila odločnost in hotenje po svobodi močnejša od ruma in topov. Komemoracijam so prisostvovali predstavniki vseh gorenjskih občin, borčevskih organizacij, preživeli borci iz Dražgoš pred 28. leti, veliko mladine in prebivalstva iz Železnikov, Selške doline in okolice. K. M.

VELIKO
sezonsko
ZNIZANJE
PeKc
OBUTVE

KRANJ

V okviru priprav na sprejem resolucije o nadaljnjem razvoju občine v letu 1970 in letošnjega občinskega proračuna se bodo danes začele v kranjski občini prve razprave. Tako bodo o osnutku resolucije in proračuna najprej razpravljali vsi sveti občinske skupščine.

V soboto bo o tem razpravljala tudi izvršni odbor občinske konference SZDL, od 18. do 20. januarja pa bodo o izhodiščih oziroma občinski politiki v tem letu razpravljali v sedmih središčih v občini predstavniki vodstev krajevnih družbenopolitičnih organizacij in svetov krajevnih skupnosti. Namen teh razprav bo seznaniti vodstva o nalogah in načrtih v občini, hkrati pa bo to priprava na zbere volivcev, ki bodo v občini od 25. januarja do 1. februarja. Se pred zbori volivcev pa bodo o osnutku resolucije in proračuna govorili na razširjeni seji občinske skupščine, ki bo 22. januarja. Na tej seji bodo tudi predsedniki krajevnih skupnosti in predsedniki delavskih svetov. Po vseh teh razpravah pa bo občinska skupščina na skupni seji obeh zborov 19. februarja sprejela resolucijo in proračun občinske skupščine za letos. **A. Z.**

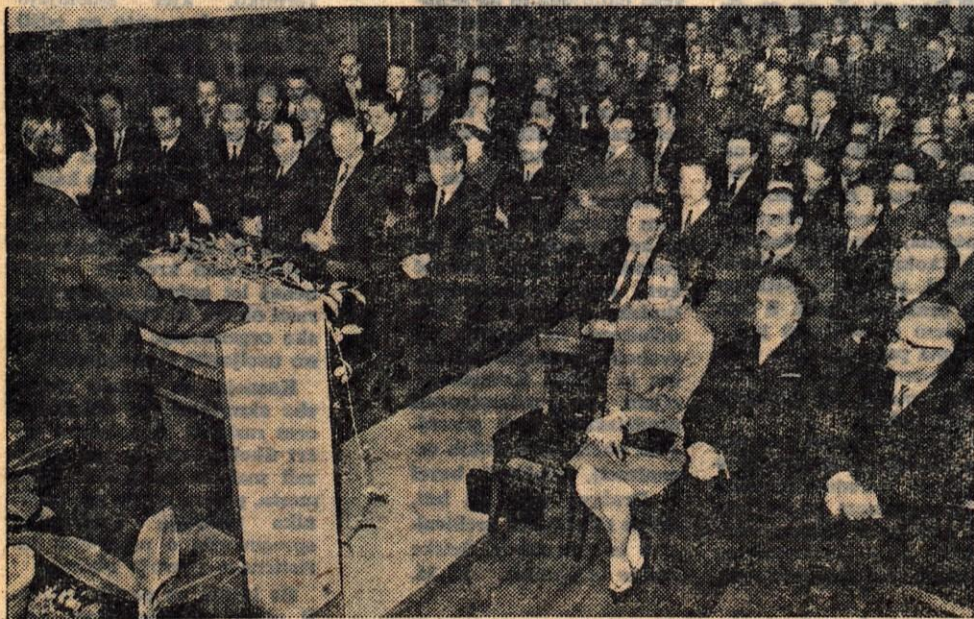
JESENICE

Danes dopoldne bo na Jesenicah seja izvršnega odbora občinske konference SZDL, na kateri bodo obravnavali financiranje socialistične zveze v letošnjem letu, določili članarino, ustanovili poseben sklad za pomoč pri delu krajevnih organizacij SZDL ter pretresali sodelovanje z zamejstvom. **-jk**

TRŽIČ

● V ponedeljek in torek je v Trziču zasedala odborniška komisija za občinski proračun kot pomoč svetu za plan in finance.

● Svet delavske univerze Trzič s predstavniki javnosti je na zadnji seji sklenil, da bo namesto denarja, ki bi ga porabili za organizacijo proslave ob 10-letnici delavske univerze Trzič in za novoletne čestitke nakazal ta znesek za izgradnjo nove delavske univerze v Banjaluki.

ŠKOFJA LOKA

Petkove svečane seje, ki jo je vodil predsednik občinske skupščine Škofja Loka Zdravko Krivina, se je udeležilo veliko število odbornikov in drugih gostov. — Foto: F. Perdan

Priznanja in plakete podeljene

Na petkovi slavnostni seji občinske skupščine, ki je bila v dvorani loškega gledališča, so šestim zaslužnim občanom in gospodarskim organizacijam podelili priznanja in plakete. Priznanja so dobili: dr. France Koblar, akademik, rojen v Železnikih, za obsežno in plodno delo na področju kulture in prosvete ter za znanstveno in publicistično dejavnost; Veno Doljak, di-

rektor turistično transportnega podjetja Transturist, za petnajstletno uspešno vodenje te gospodarske organizacije in taborniki — za 16 let svoje izredno plodne aktivnosti.

Plakete so podelili Jakobu Ušeničniku (za delo na vzgojno-izobraževalnem področju), Mirku Brezovcu (za dolgoletno politično delovanje in za

Stane Kavčič sprejel pokroviteljstvo nad prireditvami ob 1000-letnici Šk. Loke

V ponedeljek, 12. januarja, na koncu razgovora s škofješkimi političnimi aktivom in direktorji domačih gospodarskih organizacij, je predsednik skupščine občine Škofja Loka Zdravko Krivina zaprosil predsednika IS SRS Staneta

O izobraževanju odraslih

Gorenjske občinske konference SZDL in gorenjske delavske univerze bodo danes (sreda) dopoldne v Kranju pripravile pogovor o osnutku zakona o organizacijah, ki se razen šol tudi ukvarjajo z izobraževanjem odraslih. Pri tem so mišljeni izobraževalni centri in delavske univerze. Na posvetu se bodo predstavniki SZDL, sindikata, ZKS, ZMS, Temeljnih izobraževalnih skupnosti, svetov za šolstvo in delavskih univerz pogovorili o javni razpravi o osnutku omenjenega zakona. Današnje posvetovanje pomeni hkrati uvod v javno razpravo o teh vprašanjih na Gorenjskem. **A. Z.**

Kavčiča, naj prevzame pokroviteljstvo nad prireditvami ob 1000-letnici mesta, ki jo bodo

praznovali leta 1973. Stane Kavčič je predlog z veseljem sprejel.

Tudi sveti o resoluciji

Na dveh skupnih sejah se bodo danes (sreda) ob 12. in 16. uri sestali vsi sveti kranjske občinske skupščine. Pred bližnjo sejo obeh zborov občinske skupščine bodo razpravljali o osnutku resolucije

je o razvoju gospodarstva ter o politiki zbiranja in porabe sredstev za splošno potrošnjo v občini. Razpravljali bodo tudi o osnutku proračuna za letos. **A. Z.**

O resoluciji in proračunu občine

Krajevna organizacija socialistične zveze Vodovodni stolp v Kranju je za jutri (četrtek) ob 17. uri v domu JLA sklicala sestanek z vsemi krajevnimi družbenopolitičnimi organizacijami. Na

dnevem redu je razprava o osnutku resolucije in proračuna kranjske občine za letošnje ter delo mladinske organizacije in ureditev mladinskega kluba. **A. Z.**

GORENJSKA**ŽELITE ZASTONJ**

OSEBNA AVTOMOBILA FIAT 850

ali eno od 200 nagrad

POTEM VARČUJTE PRI

GORENJSKI KREDITNI BANKI

ki razpisuje stalna nagradna žrebanja lastnikov:

- VEZANIH HRANILNIH VLOG
- DEVIZNIH RACUNOV
- IN VARČEVALCEV (ZA STANOVANJE)

POGOJ: vloga 1000 din

vezana na odpovedni rok dveh let

ali vloga 2000 din

vezana na odpovedni rok enega leta, oziroma varčevanje od dveh let dalje za stanovanjske varčevalce.

Prvo žrebanje je bilo

13. avgusta 1969 v Trziču.

Drugo žrebanje bo

11. februarja 1970 v Kranju.

BLED — JESENICE — KRANJ — TRZIČ
— RADOVLJICA — ŠK. LOKA

KREDITNA BANKA

Orjak za 18 milijonov dinarjev

Lesnoindustrijsko podjetje Jelovica Škofja Loka je odprlo nov obrat stavbnega pohištva

Eden najpomembnejših dogodkov, s katerimi so v Škofji Loki proslavili minuli občinski praznik, je bila vsekakor sobotna svečana otvoritev novega, 3700 kvadratnih metrov velikega obrata stavbnega pohištva tovarne Jelovica. Kot smo zvedeli, je stal 18 milijonov N din. Tretjina te vsote (6 milijonov) odpade na inozemske kredite, ostalo pa so lastna in bančna sredstva.

Orjaško proizvodno halo, trenutno najmodernejši tovrstni objekt pri nas je ob pomoči tridesetih kooperantov zgradil SGP Tehnik Škofja Loka. Poleg glavne dvorane, iz katere bo letos prišlo okrog 120 tisoč vrat, 60 tisoč oken in 6 tisoč garažnih vrat v skupni vrednosti 75 milijonov N din, so tu še kotlarna, transformatorska postaja, in sušilne komore. Pravkar dokončujejo tudi 5000 kvadratnih metrov veliko skladišče polizdelkov in žaganega lesa, ki bi sicer že moralo biti gotovo, vendar so se dela nekoliko zavlekla.

Za Jelovico pomeni obrat stavbnega pohištva precejšnjo pridobitev. Strokovnjaki menijo, da bo v letu 1970 njen bruto dohodek dosegel približno 90 milijonov N din. Tovarna namreč poleg oken in vrat izdeluje še rolo omarice, vhodna vrata ter seveda znane montažne hiše, ki jih do konca decembra nameravajo narediti 160. Montažne hiše grade po naročilu. Kupec lahko izbira med 25 različnimi tipi. Podjetje že ima več dobro izvežbanih ekip, ki so ta Jelovičin proizvod spo-

sobne sestavili v komaj desetih dneh (700 do 800 ur). Z njihovo pomočjo bodo skušali uresničiti zamisel, imenovano »sistem ključ v roke«, katere osnovno vodilo je, da hišo namesto potrošnika postavi tovarna — kajpak v najkrajšem možnem času. In cena? Približno 1300,00 N din za kvadratni meter.

V Jelovici so ugotovili, da s sedanjim obsegom proizvodnje ne krijejo potreb jugoslovanskega tržišča. Sele ko bo vrednost njihovih izdelkov dosegla 150 milijonov din, bodo zadostili povpraševanju doma in hkrati ugodili tujim kupcem, predvsem Avstrijcem in Zahodnim Nemcem. Slednje pa je — kakor sta zbranim gostom, med katerimi velja omeniti zlasti predsednika gospodarske zbornice SRS Leopolda Kreseta, predsednika skupščine Škofja Loka Zdravka Krvinjo in številne predstavnike javnega in političnega življenja iz sosednjih komun, povedala direktor Franc Puhar in tehnični direktor, inž. Marjan Srakar — tudi dolgoročni cilj tovarne.

I. Guzelj

velika RAZPRODAJA

ŽENSKÉ, MOŠKE IN OTROŠKE zimské konfekcije

OD 12. JAN. DALJE znižanje cen 30 DO 60%

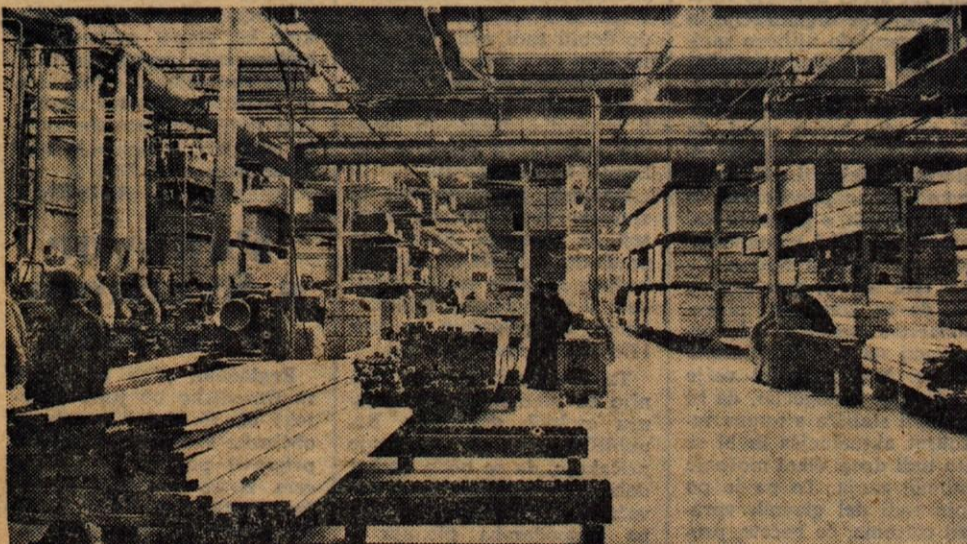
pri
•nama•
LJUBLJANA
TRGOVSKA HIŠA, ELITA
ŠKOFJA LOKA
KOČEVJE

Še vedno brez telefonske celice

Enota podjetja PTT Kranj na Jesenicah se ukvarja s sprejemanjem in dostavljanjem poštinih pošiljk na območju Jesenic in okoliških krajev. Medtem ko za mesto in okolico poteka redna dnevna dostava, dostavljajo pošto v Javorniške rovte le trikrat tedensko zaradi precejšnje oddaljenosti in majhnega števila prebivalcev tega kraja, v Planino pod Golico v Jeseniških rovtih pa že več let dostavljajo pošto vsak dan.

V mestu je kar 33 poštinih nabiralnikov. Jesenice pa imajo urejeno tudi krajevno telefonsko omrežje, vendar se sedaj v omrežje ni moglo vključiti nekaj predelov mesta. Pripravljajo se, da bodo letos dobili telefonsko omrež-

je tudi na Koroški Beli. Že več let se pojavljajo na Jesenicah občasne zahteve posameznih občanov, da bi vendarle že morali v mestu postaviti vsaj eno telefonsko govornico. Stala naj bi na Plavžu, ki postaja iz leta v leto vse gostejše naseljen. Na upravi PTT na Jesenicah pa pravijo, da so se zaradi teh želja občanov sicer že pogovarjali z upravo podjetja, vendar menijo, da za sedaj javna govornica še ne bi bila potrebna, saj imajo na Jesenicah že kar dosti telefonskih naročnikov. Če pa bi se pojavile upravičene zahteve, so se pripravljeno pogovoriti s krajevno skupnostjo Plavž in občinsko skupščino ter najti ustrezno rešitev. D. S.

3700 kvadratnih metrov velik obrat stavbnega pohištva tovarne Jelovica je trenutno najmodernejši lesno industrijski objekt v Jugoslaviji — Foto: F. Perdan

Pred I. sejo konference ZK Kranj

Kaj pričakujejo?

V Kranju bo v petek dopoldne prva seja občinske konference ZK v novem sestavu. Pred sejo, na kateri bodo med drugim ocenili delo in govorili o nadaljnjih nalogah komunistov v občini, smo poprašali tri sekretarje organizacij ZK v občini, kaj pričakujejo od konference in kateri so po njihovem glavni problemi in naloge občinske organizacije ZK.

Alojz Cuznar, sekretar organizacije ZP Zlato polje

»Naša krajevna organizacija ZK in občinska organizacija sta po reorganizaciji dosegli v novih pogojih organiziranosti boljše rezultate; posebno pri načrtovanju, obravnavanju in izvajanju tistih akcij, ki so bile pomembne za krajevno, občinsko in tudi širšo družbenopolitično skupnost. Od občinske organizacije pričakujem, da bo iz minulega dvoletnega obdobja izluščila tisto pozitivno, na katerem bi nadaljevali v prihodnje. Pričakujem tudi, da bo sprejela delovni program za prihodnji dve

leti. Menim pa, da bo konferenca morala s svojimi organi v prihodnje bolj in načrtneje delati z mladimi komunisti. Vključevati bi jih morala v družbena dogajanja in jim pri tem pomagati. Prav tako pa bo tudi v prihodnje morala posvečati skrb izvajanju družbene in gospodarske reforme.«

Stane Mihalič, sekretar organizacije ZK Iskra Elektromehanika Kranj

»Od prve seje občinske konference pričakujem precej. Želim, da bi posamezna politična in družbena vpraša-

nja obravnavali tako, da bi bile komunistom jasne posamezne naloge v občini. Prepričan sem, da je bilo na različnih področjih izrečenih že dovolj načel in besed. Besede in načela moramo spreminiti v konkretne sklepe in ukrepe.

Menim, da je v naši občini vrsta vprašanj, ki jih moramo reševati. Ker pa je rešitev mnogih povezana s sredstvi, le-ta pa so precej pičila, predlagam, da začnemo z reševanjem glavnih. Menim, da so to ureditev prehrane, otroškega varstva, šolstva in socialnega varstva. Seveda pa pri tem ne bi smeli v celoti pozabiti tudi na druga vprašanja, predvsem na nadaljnji razvoj samoupravljanja v občini.«

Jure Hribar, sekretar organizacije ZK Huje, Planina, Čirče

»Konferenci bi priporočil, da bi preučila položaj, ki je nastal po reorganizaciji zveze komunistov. Menim, da so člani ZK sedaj močneje vezani na delovne organizacije in se je zmanjšalo njihovo zanimanje za delo organizacij ZK na terenu. Nočem sicer reči, da bi za to v prihodnje morali narediti korak nazaj, da bi razmišljali o ukinitvi nekaterih organizacij. Ne. Predlagam, da se pogovorimo o novih oblikah, s pomočjo katerih bi večji del komunistov sodeloval tudi na terenu. Če bi v tem uspeli, sem prepričan, da bi komunisti iz gospodarstva vnesli v delo organizacij na terenu določeno svežino. Nedvomno bi večje sodelovanje omogočilo, da bi bila tudi stališča s terena velikokrat aktualnejša in bi se zato tudi drugi člani močneje zanimali zanjo. To pa je po moje tudi del glavnih vprašanj oziroma, če hočete, problemov organizacije ZK v občini.«

A. Zalar

V Kranju poseben sklad za financiranje potreb vseljudske obrambe

Včeraj dopoldne je bilo v Kranju posvetovanje predstavnikov kranjskih gospodarskih organizacij, na katerem so pretresali predlog sveta za narodno obrambo pri skupščini občine Kranj, da bi ustanovili poseben sklad, iz katerega bi financirali potrebe narodne in vseljudske obrambe, kar je odslej krila skupščina iz svojega proračuna. Lani je za te namene potrošila 1.370.000 dinarjev. Razen tega ima 14 gospodarskih organizacij v občini svoje obrambne enote oziroma enote samozaščite, katerih stroške krijejo same organizacije. Obrambne potrebe ostalih kolektivov pa je krila skupščina iz že omejenega proračuna.

Svet za narodno obrambo se je odločil predlagati ustanovitev posebnega sklada za financiranje potreb vseljudske obrambe, kamor bi prispevale svoja sredstva vse gospodarske organizacije v občini, in sicer letno 50 dinarjev na zaposlenega, kar bi pri 18.095 zaposlenih v gospodarstvu zneslo 904.450 dinarjev. Prav toliko denarja za te potrebe pa predvideva tudi skupščina iz svojega proračuna, tako da bi se letno v tem skladu zbralo 1.800.000 dinarjev. S to vsakoletno vsoto bi pokrili najnujnejše potrebe vseljudske obrambe, ki so točno opisane in zapisane v programu petletnega razvoja vseljudske obrambe v kranjski občini. Predlog je utemeljen tudi z druge strani. Znano je, da je dobila kranjska občina kot edina v re-

publiki posebno plaketo JLA za prizadevno delo pri krepitvi obrambne sposobnosti prebivalstva in sodelovanja z jugoslovansko armado. Zato je potreba in dolžnost, da se ta še krepí.

Z ustanovitvijo sklada bi zagotovili trajna namenska sredstva s stalnimi viri, ki bi jih ob sistematičnem delu uporabili še bolj koristno kot doslej in s tem krepili obrambno sposobnost občanov, čeprav ta denar ne bo zadovoljeval potrebe »največjega programa« razvoja vseljudske obrambe v občini, ampak bo ustrezal le »najmanjšemu«.

Predstavniki podjetij so se s predlogom strinjali. Prav tako so menili, da je najbolje, če sklad upravlja svet za narodno obrambo oziroma njegova komisija, ker bi bila ustanovitev posebnega upravnega odbora odvečna. Ker pa bi se sredstva za omenjeni sklad stekala iz sredstev skupne porabe v gospodarskih organizacijah in so le-ta obdavčena z rastočo letevico, so predlagali, naj republiška skupščina sklene, da se namenska sredstva za potrebe narodne in vseljudske obrambe ne bi obdavčevala.

Predlagani odlok o ustanovitvi sklada za potrebe financiranja vseljudske obrambe bo obravnavala tudi kranjska občinska skupščina na eni prihodnjih sej, prav tako pa samoupravni organi v delovnih kolektivih.

J. Košnjek

Zbori volivcev bodo januarja

Med 11. in 18. januarjem bodo v škofjeloški občini zbori volivcev. Na njih bodo obravnavali osnutek proračunskih dohodkov in izdatkov v tekočem letu, volivci pa bodo dobili tudi podatke o dotokanju sredstev za gradnjo šol. Obenem se bodo udeleženci zborov volivcev odločali o uvedbi drugačnih davčnih stopenj za prispevke iz kmetijske dejavnosti.

Občinski proračun naj bi sprejela skupščina na svoji seji 28. januarja. Za leto je predvideno 11.474.728 din dohodkov in prav toliko izdatkov. V primerjavi z minulim letom, bo proračun za leto 1970 za 7,9 odstotka večji.

Takšna predvidevanja slonijo na predvidenem povečanju osebnih dohodkov. Republiški zavod za planiranje pričakuje, da se bodo osebni dohodki v republiki letos povečali za 13 odstotkov. Ker pa gospodarska gibanja v škofjeloški občini prekašajo republiško povprečje, pričakujejo finančni strokovnjaki,

da bo to povečanje v loški komuni še za dva odstotka višje. S takšnim povečanjem pa računajo samo pri gospodarskih dejavnostih, ne na področju družbenih služb, kjer bo porast osebnih dohodkov enak republiškem.

Pri sestavljanju proračuna je strokovna služba upoštevala tudi večje potrebe zaradi priključitve območja krajevne skupnosti Ziri.

A. Iglčar

Pogovor s Svetkom Kobalom

Regionalni klub poslancev za Gorenjsko bo jutri (četrtek) ob 16. uri v prostorih občinske skupščine v Kranju pripravil pogovor s poslanecem zbora narodov tovarškim Svetkom Kobalom. Svetko Kobal bo govoril o sistemski ureditvi in uresničitvi udeležbe tujih partnerjev v našem gospodarstvu.

Sprašujemo

pomočnika direktorja veleželeznice Merkur Kranj tov. Jožeta Poljaka

»Tovariš Poljak, povejte nam, prosim, kako napredujejo priprave za gradnjo blagovne hiše v Kranju?«

»Projekti za novo blagovno hišo v Kranju morajo biti po pogodbi končani do 30. marca. Takoj za tem bomo vložili prošnjo za gradbeno dovoljenje in objavili razpis za oddajo gradbenih del. Medtem pa se že pripravljamo na ureditev gradbišča oziroma na izpraznitev vseh objektov, v katerih so še poslovni prostori in stanovanja. Če bodo te priprave (izpraznitev prostorov in rušenje starih objektov) normalno potekale, bomo sredi tega leta začeli z gradbenimi deli. Ob izredno ugodnih pogojih in pospešeni gradnji bi bila blagovna hiša lahko končana konec prihodnjega oziroma sredi 1972. leta. Do takrat pa bi bila urejena tudi okolica oziroma

celotno območje tega dela mesta.

Po zgraditvi bo to največja blagovna hiša na Gorenjskem. V njej bo namreč 7000 kvadratnih metrov prodajnega in 5000 kvadratnih metrov parkirnih prostorov. Prodajni prostori so predvideni v kleti, pritličju in prvem nadstropju. V drugem nadstropju naj bi bile garaže, tretje nadstropje pa bi predstavljala z lahko konstrukcijo pokrita parkirna ploščad za osebne avtomobile.

Do konca minulega leta smo štirje investitorji: Kokra, Merkur, Živila in Komunalna skladišča namenili za gradnjo 4 milijone novih dinarjev, letos je predvidenih nadaljnjih 8 milijonov, celotna investicija pa bo veljala okrog 30 milijonov novih dinarjev.«

A. Zalar

Desetletja že živijo s tovarno. Z njo bodo živeli do zadnje ure svojega življenja

Kadar pišemo o rekorderjih, ponavadi mislimo na športnike. Tokrat vam predstavljamo drugačne rekorderje, rekorderje dela, ljudi, ki so že desetletja svojega življenja podarili tovarni, delovnemu mestu in sodelavcem. Predstavljamo vam ljudi, ki so svojo delovno dobo začeli v tovarni, kjer so zaposleni še danes in v kateri že čakajo na zaslužen pokoj. Vemo, da predstavljeni junaki niso edini tovrstni junaki, da so v gorenjskih delovnih kolektivih ljudje, ki prav toliko časa ali še dlje delajo v eni in isti delovni organizaciji, vendar jih tokrat nismo mogli obiskati. Tistim in tem pred vami lahko samo čestitamo za napore in za stroji preživeta desetletja, ki jih ne more odtehtati nobena medalja, ne zaslužen pokoj.

● V kranjski Iskri so nam predstavili orodjarskega mojstra **RUDIJA FLORJANČICA**. 52 let je star in je že 23 let zaposlen v Iskri. Vsi, ki ga poznajo, vedo, da je Rudl dober delavec, zaljubljen v Iskro, vedno šegav in nikoli samosvoj. Marsikateremu je kakšno zagodel. Ena takšnih domislic je tudi tale. Kmalu po vojni je bila pri nas naveda, da so v okviru mednarodne pomoči odhajali naši ljudje na strokovno prakso v Ameriko. V orodjarni jim je zato šinila v glavo naslednja misel: delavec Pungertnik je izdelal posebne prijavnice za odhod na prakso v Ameriko in jih razdelil med delavce. Prijavljali so se vsi po vrsti. Naslednji dan pa so izvedeli, da je bila to le navadna potegavščina. Še dolgo se je delavnica smejala na račun »ameriških strokovnjakov«. Leta so hitro minila, čeprav je bilo kdaj težko, posebno takrat, ko smo izgrajevali tovarno in v času, ko smo na Zlatem polju in Planini gradili stanovanja za delavce. Udarniških ur skoraj ne morem prešteti. Toda, vse je minilo. Zgradil sem si hišo in imam družino. Hčerka je tudi zaposlena v Iskri. Kar zadovoljen sem. Če bo šlo vse po sreči, bom tudi pokoj dočkal v kolektivu, ki ga imam

rad. Položaj v njem se je izboljšal, zato želim in upam, da nam bo v prihodnjem letu še boljše in da bo več denarja. Kaj menite o mladih orodjarjih, smo ga vprašali. »Teoretičnega znanja imajo dovolj, praktičnega pa manj. Razumljivo, nobenega poklica se ne da naučiti preko noči.«

● **VIKTOR MUHOVEC**, 51-letni varilec nam je s ponosom pripovedoval o svojih štiriindvajsetih letih dela v leški Verigi, kjer zaseda delovno mesto ročnega varilca. 30 mladih ljudi je v 24 letih naučil tega poklica, sedaj pa ga edino eno dekle še opravlja. Muhovec pravi, da ga v marsičem že prekaša. Najina beseda je stekla o »njegovih tovarnikih«. »Zadovoljen sem z Verigo«, pravi, »tako, kot sem bil vedno. Poznam resnico, ki pravi: večkrat menjavaš službo, slabše je. Danes sem zadovoljen tudi z dohodkom. Tisoč dinarjev dobim, in to brez nadur.« Sogovornik se je razvnel. »V 24 letih sem bil le enkrat razočaran. Takole je bilo. Prevažali smo stroj. Namesto, da bi ga postavili na pravo mesto, smo ga prevrnili. Prvič in zadnjič do sedaj sem se moral takrat zagovarjati. Pokoj nameravam dočakati v Verigi, vendar verjetno ne na delovnem mestu varil-

ca, ker pri tem delu zelo trpe oči. Nič ne ni na tem mestu še dočkal pokojnine. Samo pomislite. Vsak dan gre mimo mojih oči od 12 do 16 tisoč členov verig, ki jih moram vestno zvariti. To je velik napor za oči. Letošnje leto je bilo rekordno. Izdelali smo toliko verig, da ne pomnim. Zato sklepam, da bo tudi prihodnje leto posel dobro evetel in da bomo dobili nove stroje. Vsaj tako sem prebral v našem časopisu.«

● Le kdo v tržiški bombažni predilnici in tkalnici ne pozna **JELKE PEHARC**, dobrodušne žene, ki je celih 28 let delala za strojem kot tkalka, zadnja štiri leta pa zaradi zdravstvenih razlogov opravlja vratarske posle. Razen tega je tovarišica Peharčeva prizadevna družbenica in politična delavka, članica delavskega sveta in ZK. Zabeležili smo nekaj besed iz kramljanja z njo. »32 let dela v isti tovarni je na prvi pogled dolgo obdobje. Vendar leta minevajo tako hitro, da se komaj zavedamo. Ko se v spominnih ozrem nazaj, se najraje ustavim v letih takoj po vojni. Ne samo zaradi dohodkov, ki so bili v tistem času boljši in bolj usklajeni kot danes, ampak tudi zaradi trdnega prijateljstva in sodelovanja znotraj tovarne. Mislim, da je tega sedaj vedno manj. Premalo. Nikoli nisem bila nezadovoljna, vendar menim, da so trenutni osebni dohodki v naši tovarni prenizki, najnižji v občini. Vsi, prav vsi v tovarni si prizadevamo, da bi bili večji, vendar ne gre in ne gre.« Jelka Peharc je že skoraj 20 let redna naročnica našega lista. Pravi, da ji je kar všeč.

● Vzporedno z rastjo jese-niške Zelezarne je doživljal svojo mladost 57-letni **BERNARD SVETLIN** z Jesenic. V Zelezarni je zaposlen polnih 41 let. 1928. leta je prvič prestopil njen prag in od tega trenutka dalje ga prestopa dan za dnem, noč za nočjo. Prepustimo mu besedo. »Zelezarna je del mojega življenja. V njej sem pustil vse sile in moči. Tudi potem, ko jo bom zapustil, bom živel z njo. Rastel sem s plavži. Ko smo 1937. leta na Jesenicah zakurili prvi plavž, sem bil uslužbenec na visoki peči. Danes sem asistent za pripravo plavžnih vložkov. Spominjam se, kakšne težave smo imeli takrat. Strokovnjakov za vodstvo plavžev ni bilo. Pomagali smo si, kot smo vedeli in znali. Šele potem, ko je prišel pokojni inž. Turk, se je položaj izboljšal.« Misel mu je preskočila na današnji čas. »Težka industrija v SRS nima rožnatih tal. Če bo šlo tako naprej, lahko plavži kmalu ugasnejo. Boji me, da se vse drugo lahko podraži, samo železo ne. Želim, da bi bilo leto 1970 prelomno za nas in naš življenjski standard. Nižek je kljub vsakodnevnim naporom železarjev. Zato mnogi prijatelji odhajajo drugam za boljšim kosom kruha. Srčno želim, da bi kmalu lahko našli dobrega doma.«

● **GRETA SARABON**, 46-letna mati, bo kmalu 33 let zaposlena v tržiškem Peku. Težko bi živela brez njega. Prestala je hude trenutke, ko se je pred vojno kot komaj

odrasel otrok borila za vsakdanji kruh in premagovala grožnjo, da je lahko vsak trenutek na cesti. Spominja se prvega prihoda nemških vojakov v tovarno, strahu in tudi partizanske pesmi, ki so jo delavci kdaj pa kdaj zapeli v tovarni ob šivanju usnjenih titovk. Danes se nima koga bati. »Vsi v kolektivu si prizadevamo, da bi živeli še boljše in še več ustvarili. Srečna sem, čeprav srečam težave in mala razočaranja. Zakaj tudi ne, saj sem vse življenje preživela v tej tovarni. V njej bom ostala do pokoja, ki ni več daleč. Kadar se živim v današnji čas, premišljujem, zakaj je danes med ljudmi tako malo sožitja in zadovoljstva ter miru v svetu. Mladi bi morali vse to spet ustvariti. Pa tudi v samoupravo bi se morali bolj vključiti, ker bomo lahko le tako tudi vnaprej uspešni.«

● V livarni kamniškega Titana smo se pogovarjali z **IVANOM BERGANTOM**. 4. junija prihodnje leto se bo steklo 37. leto njegovega službovanja v tej delovni organizaciji. 37 let dela sredi hrupa, prahu in slabega zraka. »To me ne moti«, pravi. »Navajen sem. Razen tega imam le 10 minut do doma, pa tudi resnico, če službo bolj menjaš, slabše ti kaže, dobro poznam. Tri leta imam do pokojnine. V Titanu sem delovno knjižico oddal in prav tu jo bom spet dvignil. Čeveda, če ne bom prej umrl. Te besede niso šala. Precej ljudi je prišlo pozneje v tovarno, a jih ni več med nami. Umrli so za silikozo. Da jo prenehaš, moraš malo piti in veliko jesti.« Katera leta so bila najtežja za vas? »Bilo je 1957. leta. Mesečno sem zaslužil 11 tisoč dinarjev, za sina v Ljubljani pa sem dajal 5500 dinarjev. Z ostankom sem moral preživeti tričlansko družino.« In danes? »Veikko boljše je. Tovarna dobro stoji. Pred dvema letoma pa smo bili prvi reveži. Zato želim samo to, da bi bilo tako še naprej, in da bi v 1970. letu naredil šoferski izpit.«

Hvala vam, junaki. Hvala tudi njim enakim, o katerih nismo pisali. Želim, da bi se vam želje uresničile!

J. Košnjek

Čim prej bo treba razčistiti odnos družbe do zasebnega kmetijstva

Nekaj misli iz razprav o položaju kmetijstva na prvem zasedanju konference ZKS

Tako kot resolucija prvega zasedanja konference ZKS kakor tudi uvodni referat sekretarja sekretariata CK ZKS inž. Andreja Marinca se je tudi nekaj govornikov lotilo vprašanje kmetijstva. Pogosto se je to vprašanje obravnavalo vzporedno s problematiko tako imenovanih manj razvitih področij v SRS. Zato je ureditev razmer v kmetijstvu pomemben vzvod za reševanje težav manj razvitih področij. Sedanji napori za vsesplošno vključitev kmetijskih proizvajalcev v družbeni, ekonomski in politični razvoj iščejo prepotrebno oporo v dolgoročnih rešitvah in programu, ki bo zagotavljal stabilnejši trg in proizvodnjo ter vključitev kmetijstva v celotno gospodarstvo. Nekajletna tržna in proizvodna nihanja so postala nevzdržna in destimulirajo tako zasebne kakor tudi družbene kmetijske proizvajalce. Zato je težaven položaj človeka-kmeta občutljivo družbeno, ekonomsko in politično vprašanje, potrebno čim hitreje rešiti.

Govorniki na zasedanju konference, ki so namenili besede kmetu, so gornje ugotovitve podprli in osvetlili problematiko kmetijstva tako s praktičnega kakor teoretičnega stališča, poudarjajoč, da nerešeno vprašanje kmetijstva zaostrojuje socialne razmere na nekaterih področjih Slovenije in dajejo temu prebivalstvu nejasne možnosti izhoda.

Av gust Gregorčič iz Trebnjega na Dolenjskem je dejal: »Problemi kmetijstva so tako veliki, da jih bo treba res temeljito obravnavati. S kmetijstvom se v Sloveniji ukvarja še vedno 25 odstotkov prebivalstva, vendar so v republiki predeli, kjer je tudi več kakor polovico prebivalstva kmečkega. Precejšen del teh ljudi ne prejema niti z zakonom predpisanega najmanjšega osebnega dohodka. V družbenem sektorju opuščajajo lastno proizvodnjo, še hujsje pa je, da te organizacije ne skrbijo dovolj za organiziranost zasebnega kmetijske proizvodnje.« Svoj prispevek k razpravi je zaključil takole: »Čim prej bo treba razčistiti odnos družbe do zasebnega kmetijstva. Predvsem pa, kakšen položaj naj dobi zasebno kmetijstvo v daljšem časovnem obdobju.«

Vinko Jagodič iz Sentjurja pri Celju je dejal, da je že skrajni čas, da odgovorni republiški organi začrtajo jasnejšo perspektivo razvoja tipično kmetijskim področjem preprečijo drobljenje že tako razdrobljenih posesti in ure-

dijo kmetijsko strokovno službo. »Pri nas nimamo nerazvitih občin,« je dejal, »temveč nerazvita področja. Eno takšnih je Kozjansko. Razteza se čez šest občin, ima 20.000 prebivalcev in le nekaj sto delovnih mest. Gospodarske, socialne, zdravstvene in prosvetne razmere so tu izredno težke. Ljudje postajajo apatični, nezainteresirani, nezaupljivi, dvomijo o socialističnem humanizmu in pogosto iščejo rešitve v zaposlovanju v tujini, med njimi neredko otroci partizanskih družin, ki na tem področju niso redke.«

Tudi Edvard Kardelj se je lotil vprašanja zasebnega kmeta. »Nekateri vztrajno ponavljajo, da je socializem proti kmetu, da so za likvidacijo kmeta ali da smo bili proti kmetu. Kmet je prav v naši socialistični družbi dobil objektivno več, kot mu je mogla dati marsikatera druga družba. Do take ugotovitve pridemo tudi, če primerjamo položaj našega kmeta s kmetom v Zahodni Evropi, kjer se zadnja leta

razvija proces uničevanja, in to drastičnega, brutalnega uničevanja kmečkega posvetva pod firmo združevanje v korist velikih kapitalističnih družb. Ne moremo reči, da je pri nas položaj kmeta idealen, dober, tak, da bi bili lahko z njim zadovoljni. Nasprotno, treba je reči, da ta položaj ni zadovoljiv in da se je treba lotiti zelo odločnih ukrepov, da bi tudi zasebni kmetijski proizvajalec hitreje dvigal produktivnost svojega dela in s tem popravil svoj položaj... Vprašanje zasebnega dela smo že zdavnaj razčistili in zapisali v ustavi tako da dvoma pri tem ni več.

Problem je v nečem drugem, in sicer v politiki, ki se je bomo lotili, v tem, ali je mogoče kmetu, zasebno proizvajalcu pomagati k večji produktivnosti po klasični poti starega kmečkega posvetva ali pa v tem, da so kot zasebni posestnik vključeni v celotno socialistično gospodarstvo. To so problemi, o katerih moramo povedati jasno besedo.« J. Košnjek

Težave kmetijstva na območju občine Kamnik

Na zadnji seji skupščine občine Kamnik je bilo precej pozornosti posvečeno problemu pospeševanja kmetijstva. Slišali smo veliko kritičnih pripomb, dobrih in umestnih predlogov pa še marsikaj, kar kaže zapisati in kasneje v praksi izpeljati.

V kamniški občini se s kmetijstvom ukvarja 1872 gospodinjstev, oziroma 44,5 odstotka vseh gospodinjstev v občini. Od tega je 611 čistih kmečkih gospodinjstev. V kamniški občini je 18 odstotkov kmečkega prebivalstva, ki se preživljuje od kmetijstva. 80 kmečkih gospodinjstev ima samo do 5 ha zemlje, mčanih gospodinjstev, kjer imajo prav tako samo do 5 hektarjev zemlje, pa je 858. Predstavnik Agrokombinata Emona je na seji občinske skupščine izjavil, da ne bi v naši družbi smeli več postavljati zemljiškega maksimuma (koliko ima kdo lahko po zakonu največ zemlje), temveč bi morali postaviti zemljiški minimum (postavljena je teza, da bi morali imeti kmetje več zemlje). Po oceni je sedaj na območju kamniške občine okoli 100 traktorjev in 250 motornih kosilnic. Kmetje v vasi bi morali nekatere drage stroje ali pa vsaj priključke za traktor skupno kupovati, sicer stroji niso povsem izkoriščeni. Pri sodobni

kmetijski mehanizaciji se res postavlja vprašanje, koliko je ekonomsko upravičeno, da vsak kmet za nekaj hektarjev zemlje kupuje zase vse sodobne stroje.

V kamniški občini je 3220 hektarov njiv, 2468 ha travnikov in 3690 ha pašnikov. Glavno tržno proizvodnjo predstavlja živinoreja. Po oceni je sedaj v občini 6215 govedi, 3300 krav, 4100 prašičev in 910 konj.

V prvih lanskih devetih mesecih so kmetje prodali 662 tisoč litrov mleka in 179.155 kilogramov krompirja. Agrokombinat Emona daje kmetom v rejo mlado živino in prašiče.

V kamniški občini je 450 kmetij, ki bi jih kazalo usposobiti za smotrnejšo in donosnejšo kmečko proizvodnjo. Površine za proizvodnjo krme bo potrebno intenzivneje gnojiti, obenem pa uvajati

O kmetijstvu verjetno že marca

Na pobudo zadnjega zasedanja konference Zveze komunistov Slovenije bo centralni komite ZKS najverjetneje že marca posvetil eno svojih sej podrobni in temeljiti obravnavi položaja kmetijstva pri nas. -jk

Zvezna konferenca SZDL o kmetijstvu

Na šestem zasedanju zvezne konference socialistične zveze v Beogradu so sprejeli tudi akcijski program o razvoju kmetijstva in vasi ter nalogah socialistične zveze pri tem. V resoluciji je rečeno, da je kmetijstvo vse bolj odvisno od domačega in tujega trga, zato je za naše kmetijstvo najbolj pomembna boljša organizacija trga in prometa s kmetijskimi proizvođači. Resolucija obravnava tudi agrarno politiko, obliko združevanja kmetijskih proizvajalcev in njihov položaj, da zakega resolucija pravi, da zasebni kmetijski proizvajalci niso več objekt v socialistični preobrazbi vasi, ampak subjekt, ki odloča v samoupravnih organih združenih organizacij -jk

Reja domačih živali in antibiotiki

Antibiotiki nam pomagajo pri marsikateri bolezni in zdravniške službe si danes ne moremo več predstavljati brez teh sredstev. Zelo uporabni so antibiotiki tudi v veterinarski praksi, kjer se uporabljajo z dvojnimi nameni: 1. Podobno kot v humani medicini jih uporabljamo za zdravljenje in preprečevanje bolezni in 2. V živinoreji so antibiotiki primernejši tudi kot dodatek hrani, saj se s tem doseže boljše izkoriščanje hrane in pospeši rast, torej izboljša se ekonomičnost reje živine.

Vendar se s široko in večjih nepravilno rabo antibiotikov vse bolj veča tudi odpornost nekaterih mikroorganizmov proti delovanju teh snovi. Če nekaj let se kritičneje obravnava široka uporaba antibiotikov pri živalih; kot možen izvor odpornosti (rezistence) bakterij, kužnih tudi za človeka. Gre predvsem za bakterije, ki povzročajo bolezenska stanja v prebavnem traktu ljudi. Največ zaskrbljenosti povzroča pojav mnogokratne rezistence salmonelle typhimurium pri teletih, ki je bila posledica masovne uporabe antibiotikov v profilaktične namene. Neizpodbitno je dokazan prenos salmonel z okuženih živali in živil živalskega izvora na ljudi, to pa dopušča tudi sum za prenos naključne rezistence, kar je vsekakor nezaželeno.

V skupino salmonel spadajo številne sorodne bakterije, ki so zelo razširjene med domačimi živalmi in so v večji ali manjši meri patogene tudi za človeka. Najpogostejši izvor bolezni za človeka so okužena živila živalskega porekla (meso, mleko, jajca). Živali se okužijo lahko s krmili, predvsem prašič ali pa pri neposrednem kontaktu z drugimi živalmi in so lahko okužene, ne da bi kazale bolezenska znamenja (kliconosci). Pri govedu gostuje običajno že omenjena Salmonella typhimurium, ista bakterija pa je lahko tudi v račjih jajcih, medtem ko najdemo drugo človeku nevarno salmonelo, salmonello choleraesuis, pri prašiču. S. choleraesuis je pogost povzročitelj salmoneloze pri človeku, bolezni, ki utegne biti zelo nevarna. Pri odraslem človeku povzroča med drugim vnetje želodca in črevesa ter angino, pri otrocih pa vnetje sklepov, vnetje možganskih opev in zastrupitev krvi.

Se nadaljuje
dr. Bavdek S.

Predavanje o kmetijski mehanizaciji

Kmetijsko tehnična komisija pri avto-moto društvu Cerklje in občinski svet Ljudske tehnike Kranj bosta organizirala v četrtek, 15. januarja, ob 18. uri v zadržnem domu v Cerkljah zanimivo predavanje o današnji kmetijski mehanizaciji in

sodobne načine spravila in konzerviranja krme.

Kmečki mladini, ki ima perspektivo na svoji kmetiji, je treba s štipendijami omogočiti redno šolanje na kmetijskih šolah. Pri nakupu kvalitetne plemenske živine je potrebno zagotoviti finančno pomoč. Gre za dolgoročno politiko, ki ne bo kmata prehranjevala samo z obljubami, pač pa s strokovnimi nasveti, načrti za adaptacijo hlevov, gospodarskih poslopij, podpreti kmeta s krediti in mu v dobi preusmeritve na sodobnejšo proizvodnjo znižati razne dajatve. Za kmeta pa je bilo vselej pomembno tudi to, da dobi od družbe zagotovilo, da bo tudi lahko po zagotavljeni ceni prodal, kar bo pridelal. To so samo nekatera vprašanja, o katerih te dni razmišljajo v kamniški občini. J. Vidic

strojnih priključkih. Predaval bo znani strokovnjak inž. Jenčič iz Ljubljane. Pri organizaciji tega predavanja bo sodelovala tudi kmetijska zadruga iz Cerklj, ki že dalj časa uspešno skrbi za razvoj kmetijstva v tem delu kranjske občine. -an

Dražgoše v očeh deset- in enajstletnikov

Anketa med šestimi učenci osnovne šole Cvetko Golar Trata je dala presenetljive rezultate

»Junaštva so pozabljena, žrtve so pozabljene, vse naše trpljenje je pozabljeno!« sem pred časom slišal tarnači nekdanjega borca, nosilca spomenice 1941. Zapletel se je bil v prepričanju dvema pijanima dolgočasema in ju v navalu jeze ozmerjal ter mimogrede omenil tudi svojo partizansko preteklost.

Je res tako? So mladi resnično pozabili na žrtve starejše generacije? Jim besede »partizan«, »NOB«, »koncentracijska taborišča« in drugo ne pomenijo ničesar? Mar zares ne priznavajo vrednot in ljudi, zraslih med najbolj krvavim obdobjem v zgodovini jugoslovanskih narodov? Mislim, da so takšna in podobna vprašanja odveč. Prepričan sem, da naša mladina ni slaba, da — kljub redkim izjemam — pozna in spoštuje borbo svojih očetov. Dokazov imamo dovolj, vseh niti ni mogoče naštet. Toda anketa, pravzaprav kratek razgovor, ki smo ga imeli s šestimi pionirji, avtorji nagrajenih prispevkov na temo Da bi bili svobodni (tekmovalje sta razpisala uredništvo Glasa in skupščina občine Skofja Loka), je presegel vsa pričakovanja. Kaj veste o dražgoški bitki, smo jih vprašali. Preberite si odgovore. Prisluhnite jim in videli boste, da presenetljivo dobro poznajo eno najbolj krvavih in hkrati najpomembnejših epizod narodnoosvobodilne borbe.

● **JOZICA JAMNIK, 4. razred:** »Partizani so v Dražgošah preživeli novo leto 1942. To je bil Cankarjev bataljon. Stiel je okrog 200 borcev...«

● **MOJCA JAMNIK, 5. razred:** »Nemcem jih je izdal neki domačin. Na skrivaj so se zbrali na Češnjici. To so bili gorski lovci. Bilo jih je več kot tisoč. Mislili so, da bodo zlahka opravili, ampak bitka je trajala 3 dni in imeli so hude izgube. Hitler je besnel, ko je zvedel, koliko njegovih vojakov je padlo.«

● **FRANCKA PORENTA, 4. razred:** »Nemci so mrtve odvažali samo ponoči. Niso marali, da bi vas videla, kakšne izgube so utrpeli. Največ sta jih postrelila brata Biček, mitraljezca.«

● **JOZICI JAMNIK, 4. razred:** »Drugi dan bitke so Nemci privlekli topove, toda tudi tako partizanom niso mogli do živga. Čeprav so nosili bele halje, jih to ni varovalo.«

● **JANEZ HARI, 4. razred:** »Dražgoše ležijo na strmih pobočjih. Pod njimi je svet gol, zato so partizani lahko videli vsak sovražnikov premik. Vsaka krogla je zadela. Takšen je bil tudi ukaz, kajti municije so imeli bolj malo.«

● **MOJCA JAMNIK, 5. razred:** »Kamandant Cankarjevega bataljona je bil Stane Zagar. Med borbo je za drevsom opazil skritega nemškega oficirja, ki je z orožjem v roki priganjal vojake, kadar niso hoteli naprej. Zagar ga je počakal, dokler se ni Nemec odkril. Potem ga je ustrelil.«

● **JANEZ SIMIC, 4. razred:** »Tretji dan so Švabi dobili okrepitev in jih poslali Partizanom za hrbet. Partizani so se končno morali

umakniti. Odšli so na Jelovico, na Mošenjsko planino.«

● **MARJAN PETERNELJ, 5. razred:** »Umik sta krila brata Biček z Bičkove skale, ki je zelo strma in je prav po njima dobila ime. Med borbo so Nemci enega hudo ranili. Da bi ne prišel živ sovražniku v roke, ga je drugi ustrelil.«

● **JANEZ HARI, 4. razred:** »Dražgoše so razdeljene na 3 dele: prvi se imenuje Pri cerkvi, drugi Na Pečeh in tretji Jelenšče. Mesec dni po bitki so se Nemci vrnili in vas porušili ter požgali.«

● **JANEZ SIMIC, 4. razred:** »Prebivalce, ki se niso pridružili partizanom, so vojaki pobili ali pa jih odpeljali v zapore v Sentvid.«

● **MARJAN PETERNELJ, 5. razred:** »Dražgoška bitka je bila prva večja bitka v Sloveniji. Partizani, ki so sodelovali v njej, so prišli od vsepovsod. Do bitke je prišlo zato, ker so se borci v Dražgošah počutili varne in ker so vedeli, da se lahko dobro branijo in tudi umaknejo.«

To je vse. Upam, da niste razočarani. Stavki naših intervjujancev morda zvenijo malce okorno, ampak nalašč jih nisem hotel preobčutiti. Zakaj le? Izbubili bi otroško neposrednost in prepričljivost. Tudi vrstnega reda nisem spreminjal. Celotno besedilo je verjen posnetek našega kramljanja. Škoda, da iz njega ni razvidno, kako so si šolarji segali v besedo, se prekinjali in drug drugega dopolnjevali. Prizadetost in živo zanimanje za dogodke pred 28 leti bi tako prišla še bolj do izraza.

I. Guzelj

Ob 25-letnici slikarskega dela Rudija Simčiča

Delo Rudija Simčiča mi je znano že več kot deset let, torej toliko časa, kolikor je minilo od prve razstave v Ljubljani, vendar moram priznati, da prav to zadnje obdobje kaže nekatere spremembe njegove umetniške poti. Leta 1958 je ob razstavi v Kranju izšla kritika, kjer je zapisano, da je Simčič samouk z resničnim, naravnim umetniškim darom, ustvarjalec, ki ne potrebuje reklamnih plakatov in vabil, kar je bilo mišljeno za primerjavo ob nekaterih bučnejših in vase zaverovanih slikarjih-amaterjih. Prav ob tem bi rad opozoril na izseček iz Simčičeve biografije, kot mikavno primerjavo z vrsto slikarjev, ki so zapustili redne, vsakdanji kruh zagotavljajoče službe in se povsem predali umetnosti. Kaj povzroči v človeku tak vzgib, ki naenkrat preseka, lahko rečemo doslej mirno življenje, in od kaj pride tisti tajinstveni poziv? Na to vprašanje nisem našel odgovora, ki sem ga že večkrat iskal in primerjal Simčiča s tržaškimi slikarjem Ukmarjem. Samo pri Ukmarju je bil prestop iz mirnega uradniškega - meščanskega življenja dramatičnejši, opaznejši, kajti iz uradnika se je prelevil v pristaniškega delavca pa šele nato prijel za čopček. Toda to sta samo dva primera, mnogo jih je, ki vsi skupaj ne dajo točnega odgovora; lahko samo ugibamo. Eno pa je potrjeno, mnogi med njimi so pravo pot umetnika zamenjali s komercialno, z zaslužkarstvom v imenu umetnosti, postali so kramarji kiča. Simčič pa je ostal zvest in tih ujetnik, pravi, večno nemirni iskalec svoje vizije umetnosti. Pred devetimi leti je izjavil novinarju, da »je ta svet nemiren. Vedno iščem nove oblike, poglobljam se v samega sebe in v naravo. V svojem stanovanju sem prišel od realizma preko ekspresionizma do elementov kubizma in nadrealizma. Zdaj se nagibam v abstraktno smer. Čutim, da je ta smer najsvobodnejša in da me ne ut esnuje. Veste je pač tako, da življenje človeka nenehno sili k poglobljanju samega

V prostorih Centra za estetsko vzgojo v delavskem domu, vhod 6, bo v petek, 16. januarja ob 19. uri prikaz filmov, katere bodo kranjski kinomaterji prijavili za slovenski festival amaterskega filma, ki bo v Ljubljani 7. in 8. februarja. Po projekciji filmov bo kratek pogovor z avtorji. SKK

sebe in kakršno je življenje ustvarjalca, taka je tudi njegova umetnina.« Pa bo to povsem držalo, kajti kolikor poznam Simčiča kot človeka in kar poznam njegovih del, vse govori o resnično nemornem ustvarjalcu. In ta nemir je viden tudi v njegovih delih, ki so še vedno polna drznosti. Motivni svet rasti, se pravi začetka, razcveta in konca nekega življenja se posrečeno ujema z divjostjo oblikovnih nagnjenj. In to divjost, ki je lahko tudi fauvizem, ki ga pri njem zasledimo na že omenjeni razstavi leta 1958, je še danes prezenten, seveda prikrit z novimi dognanji in poetične grozljivosti.

Ko gledamo na tej razstavi Simčičev opus, moramo njegove slike sprejemati z očmi človeka, zavedajoč se svobode duha. Naj ponovno citiram njegove besede iz pred nekaj let, ki dokazujejo trdno stališče našega slikarja, saj se jim še danes ni odpovedal in katerim išče ustrezen oblikovni izraz: »Iščem predvsem človečnost — v funkciji umetnika in umetnine. Umetnina mora človeka plemeniti in v ljudeh buditi vse dobro. Torej obenem tudi humanizacija.«

In da bi nam ohranil vse dobro, nas Simčičeva dela tudi opozarjajo. Tisto, kar nas lahko doleti in kar nam je nedoumno in kar lahko zaslutimo edino z domišljijo, to je tisto, pred čimer nas opozarjajo Simčičeva dela, polna vizionarne pripovednosti. Zdi se nam ta govoricca, ki opisuje slikarjev pogled na svet, danes, morda že jutri, tako odmaknjena od naših majhnih vsakodnevnih skrbeh za košček sreče, da raje zatismo ušesa, da ne bi slišali in da bi si ohranili kanček upanja. Kajti Simčič najde slikarsko snov v grozljivem prividu uničenja, kar nas lahko doseže že jutri, v rast kot simbol življenja čara grozljive nakaze in spačke, kaže nam svet, kakršen bo morda. In to je problem, en sam problem vsega človeštva ali pa morda stvar znanstvenikov in umetnikov.

Atomski fizik Oppenheimer je v nekem govoru rekel, da oboji, znanstveniki in umetniki delujejo na robu neznanega in samo njihovo poslanstvo je uskladiti novo z bližnjim in vsaj deloma urediti dandanašnji kaos.

Umetnik lahko pomaga s svojim delom graditi steze, ki bodo vodile do resnične človeške skupnosti, brez groženj, kakršne nam kaže prav Simčič, ki se v svoji razdvojenosti vedno in znova vrača k osnovnemu zakonu narave, k rasti. Toda vedno večji podudarek daje prav koncu rasti: odmiranju in smrti. Zakaj? Odgovor si bom zopet sposodil pri Oppenheimerju, kjer me Simčičevo delo vznemirja prav v tej smeri in ker je tudi slikarjeva želja usmeriti, kot sam pravi psihično zaskrbljenost ljudi v svetlejšo sfero. To pa je morda slabo povedano, kajti Simčič hoče svetlejšo sfero ohraniti, zato pa skupaj s fizikom govori, da naše življenje ne bo lahko. Naučiti se bomo morali šele življenja v naši vasi in pri tem ne bomo smeli ostati nebržni pred življenjem vsega sveta. Negujmo smisel za lepoto in naučimo se iskati je tudi tam, kjer nam je najbolj tuja. Zaščitimo cvetje na naših vrtovih pred viharjem, ki orje površino sveta, ki je ostal brez meja. Toda kaj hočemo, taki pogoji so dani človeštvu in Simčič jih sluti in nam jih s svojo slikarsko govoricco posreduje. In mi jo sprejemamo. Slikarjev namen pa je s tem dosežen. Umril se je in se vrnil k realizmu.

A. Pavlovec

V torek, 30. decembra 1969, smo na 2. strani objavili sliko z razstave slikarja Rudija Simčiča. Tiskarski škrt je izmaličil prilitek v Simončiču. Za to neljubo pomoto se opravičujemo slikarju Rudiju Simčiču in bralcem.

Uredništvo

Kulturne vesti

SKOFJA LOKA — Včeraj zvečer ob 18. uri so v galeriji Loškega muzeja na gradu odprli samostojno razstavo del akademskega slikarja Franceta Slane. Pred otvoritvijo je občinstvo v grajski kapeli prisostvovalo koncertu akademskega pevskega zbora Tone Tomšič iz Ljubljane.

KRANJ — V petek, 16. januarja, ob 18. uri bodo v Prešernovi hiši odprli razstavo akademskega slikarja Kamila Legata iz Trziča, uro kasneje pa v galeriji Mestne hiše še razstavo del akademskega slikarja Igorja Pleška iz Ljubljane. Po otvoritvi bo v renesančni dvorani Mestne hiše klavirski koncert tria Pro musica rara iz Ljubljane. (-lg)

TRZIC — V petek zvečer se Tržičanom obeta lep glasbeni večer. V dvorani kina bo namreč nastopil znani koroški oktet Gallus.

Lov na vrtu

Megla je ovijala pobočje Dobrče. Cesta je bila pustina in prazna. Na vrtu, na koncu vasi Slatna, zagledam lovca, ki je na plečih nesel uplenjenega srnjaka.

Slatna je prva vas na poti iz Begunj skozi Podgoro proti Tržiču. Vas ima le 14 hiš in gasilski dom.

»Ste domačin?« vprašam lovca, ki je ob razgovoru položil srno v sneg.

»Da, s Slatne sem,« odvrne mladi lovec, 28-letni Jakob Smolej, gozdni delavec GG Bled.

»Ste dolgo prežali na srno? Kje ste jo uplenili?« sem zgolj iz poklicne radovednosti vprašal lovca.

»Nisem dolgo čakal. Tu dohi na vrtu sem jo uplenil.« S prstom mi je pokazal kraj, kjer je uplenil srno. Bilo je to samo 500 m od njegove hiše.

»Pa vi bi lahko streljali divjad kar skozi okno vaše sobe,« sem nagajivo pripomnil, ker se mi zdi, da lovska strast ni potešena, če lovec kar na vrtu upleni divjad. Smolej je pritrdil, da se srne včasih sprehajajo po vasi, celo po njegovem dvorišču. Priznal je, da je na domačem dvorišču ne bi mogel upleniti. To ne bi bilo lovsko.

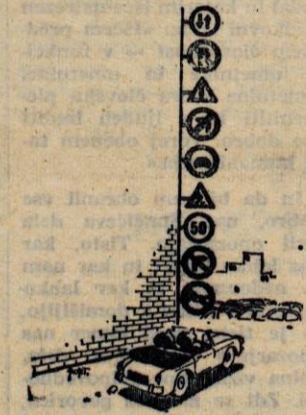
»Kaj pa lovska soba? Je že dosti trofej v njej?«

»Ta je šele v povojih,« je odvrnil Smolej. Smolej je še povedal, da je član lovske družine »Begunjščica« in da so lani uplenili sedem divjih prašičev.

Pogovor je prekinila deklica, ki je lovcu očitala: »Kako ste mogli ustreliti tako mlado srno?«

Bilo je to dva dni pred novim letom, dva dni pred koncem lova na srne. Nekaj mesecev se bodo srne spet svobodno sprehajale po vaseh.

J. Vidic

— Reci kar hočeš, bolje je biti pešec

Luna je mrtva

Vse dosedanje raziskave Luninih kamenin so pokazale, da na Luni ni življenja, taka je, kot so predvidevali — mrzla in kamenita puščava. Enega od mineralov, ki sta jih Armstrong in Aldrin prinesla s svojega vesoljskega potovanja na Luno, bodo imenovali kenedit v spomin na predsednika Johna Kennedyja, ki je leta 1961 dal pobudo za program apollo.

Kisik in spomin

Bi si radi osvežili spomin? Nič lažjega. Treba je samo dvakrat na dan v dveh tednih v celico s čistim kisikom. Poldruga ura vdihavanja čistega kisika, menda osveži spomin, ki je zaradi starosti začel pešati. Poskuse s kisikom so začeli delati na univerzi Buffalo v ZDA. Po tej kisikovi kuri pa se menda zmanjšajo tudi sledovi poapnenja možganov.

Nič reklame za cigarete

Tako kot pred nedavnim v Ameriki so tudi na Švedskem sklenili, da bodo omejili z začetkom tega leta reklamo za cigarete. Tobačnim tovarnam so že prepovedali, da bi s pomočjo znanih pevcev, športnikov in podobnih znanih ljudi propagirali svoje izdelke. Na športnih straneh v časopisih je z novim letom prepovedano objavljati reklame za cigarete, prav tako so se zmanjšale tudi reklamne table, ki hvalijo tobačne izdelke.

Prepoved širjenja reklame za cigarete je posledica spoznanj in ugotovitev o škodljivosti kajenja.

KRVOSES²²

»Prav. Torej grem klicat Bedforda.«

84.

Mason je stopil v pisarno k Drakeju. »Prav nič nisi videti utrujen, Pavel,« je dejal detektivu.

»Čemu neki bi bil?«

»No, če človek takole pretolče vso noč...«

»Na to se sčasoma navadiš. Zato si pa ti bolj obžalovana vreden.«

»Jaz pa tega nisem navašen. Ali je kaj novega?«

»Nič, kaj dosti. Polcija se je na široko lotila reševanja zadeve in to nam otežuje delo.«

»Denham je imel plavalasko sodelavko, kajne?«

»No, pa?«

»Za vsako ceno jo moram imeti!«

»Glej no, glej! Ti tudi? Polcija in cela armada novinarjev jo išče in vije pri tem roke.«

»Kakšna pa je?«

»Po opisu, ki ga ima policija, je stara pet do sedemindvajset let, srednje velikosti, ozka v pasu, z bajno gornjo širino in čudovita v bokih.«

»Do česa pa se je policija dokopala pri izposojenem avtomobilu, Pavel?«

»To je znano samo bogovom. Polcija podatke tako skriva, da ne izveš ničesar. Vsekakor pa so našli precej prstnih odtisov.«

»Kaj pa v bungalovu?«

»Tudi tam so jih našli nekakaj.«

»Čakaj, Pavel, nekaj ti bom povedal. Zelo previden moraš biti, kajti policija je zavohala, da sodeluješ pri tem primeru!«

»Čudež bi bil, če tega še ne bi vedela. Kakor hitro se pri taki stvari, kot je ta, lotiš zbiranja podatkov, je enkrat ena, da zapustiš kakršne koli sledove, ki jih policija razkrije. Domnevam, da so medtem tudi že zvedeli, da v tej zadevi sodelujem s teboj.«

Mason je prikimal.

»Ali so tvojega klienta že iztaknili?« je vprašal Drake in vprašujoče pogledal Masona.

»Do zdaj še ne.«

»Pazi se, Perry! Polcija ga bo prav gotovo zgrabila.«

»Prav imaš, to je samo odvisno od časa. Toda preden ga iztaknejo, bi jaz rad našel plavalasko.«

»Potem pa se moraš odločiti in mi zaupati nekaj stvari, ki jih policija še ne ve. Drugače niti misliti ni na to, da bi jo prehiteli. Polcija razpolaga z ogromnim aparatom. Za seboj ima vso avtoriteto, poleg tega pa ima še ves material, potreben za raziskovanje. Jaz pa vsega tega nimam.«

»Prav, nekaj smernic ti lahko dam.«

»In to bi bilo?«

»Imena v tem primeru ne koristijo nič, toda z začetni-

mi črkami lahko laže operiramo. Moj klient mi je poročal, da se je dekle imenovalo Geraldina Corning. Njen kovček in njene potovalne potrebnosti, vse je bilo popolnoma novo in na vsem so se svetile zlate začetnice G. C.«

»Saj vendar ne verjameš, da je povedala tvojemu klientu svoje pravo ime?«

»Tudi meni se to ne zdi verjetno. Zdi se mi pa, da so začetnice prave. Pri tem ne gre toliko za priimek kot za ime. Z začetnico G pa ni posebno veliko imen. V poštevi bi na primer lahko prišla Gloria ali Grace.«

»Plavalask z imenom Gloria ali Grace je kot peska v morju. Tu v mestu jih kar mrgoli.«

»Vem, toda to deklo se je zadrževalo v določenih krogih.«

»Saj vendar tudi veš, kaj se bo zgodilo, če boš povpraševal po dekletu iz takih krogov. Ugriznil boš v kamen. Ljudje bodo iz paničnega strahu takoj umolknili. Recimo, da si prišel na neko sled, ki dobro kaže. Potem pa boš tako mimogrede vprašal: »Povejte no, ali poznate neko Grace ali Glorio Takointako, ki se je pečala s tistim izsiljevalcem Binneyem Denhamom? Na prste ene roke si lahko sešteješ, kako bo zadeva potekala dalje. Ljudje bodo takoj spustili zaveso in zvedel ne boš niti besedice več.«

Mason je preudarjal. »V tem imaš popolnoma prav Pavel. Vendar pa mislim, da je od tega odvisno marsikaj. To deklo moramo najti na vsak način. Nedvomno je neke delala dolgove, ki jih je potem plačeval njen oboževalec ali pa...«

»Če bi hoteli vohljati za vsemi plavalaskami, ki kupujejo na račun svojih čistilcev, bi imeli mnogo opraviti.«

»Čakaj! Saj ti ravno hočem stvar nekoliko olajšati, Pavel. Dekle mora vendar biti stalna obiskovalka nekega frizerskega salona. Poleg tega morda ni imela razmerja s tem Binneyem Denhamom, temveč se je družila s tistim Harryjem Elstonom, ki je skupaj z Denhamom najel tesar. Kaj si pa o njem zvedel?«

»Čisto nič! Elston je prišel k tesarju in od tedaj zginil brez sledu.«

»Ali ga policija že išče?«

»Kot sam vrag vohajo za njim.«

»Izsiljevalci so dostikrat tudi igralci. Oglej se po dirkališčih. Glej, da prideš na sled tej plavalaski. Imela je, kot rečeno, popolnoma novo prtljago. Mogoče je bila kupljena prav v ta namen. Ljubo bi mi bilo, če bi se še nekaj ur sam osebno brigal za to. Potem pa naj delajo naprej tvoji ljudje, ti pa pojdi spat.«

»Kje pa! Jaz lahko brez škode ostanem pokonci še štiriindvajset ur.«

Mason se je s težavo dvignil s stola. »Jaz pa ne! Vendar me takoj poklič, kakor hitro boš kaj slišal. S to plavalasko moram govoriti, preden jo bo ujela policija. Za danes popoldne bi rad imel jasno glavo, ker se mi zdi, da se bo čez dan zadeva zaostрила.«

»Prav, poklical te bom, vendar si ne delaj preveč upov zaradi plavalaske. Ne bo je najti prav lahko in v krogih izsiljevalcev se take stvari širijo naglo kot ogenj. Nato pa molčijo vsi kot mutci.«

Mason je takoj iz kopeli zlezal v posteljo in v hipu trdno zaspal. Zdelo se mu je, da je spal komaj nekaj minut, ko ga je prebudilo vztrajno zvonjenje telefona. Planil je pokonci, pograbil za slušalko in zaspano zamrmral: »Da, halo!«

»Vstani, Perry! Zdaj se je pa začelo zares!« je odvrnil Drake s svežim energičnim glasom.

»Policija je pri zasledovanju Denhamovih poznanstev naletela na potovalne čeke. Kot kaže, so že celo kopico čekov premenjali v denar. Na čekih so Bedfordovi podpisali. Ker je tako ugleden, je policija najprej ravnala zelo previdno. Hotela je imeti najprej trden temelj, na katerega bi se lahko postavila. Navabila si je razne fotografije Bedforda in jih pokazala Morrissonu Bremsu, lastniku motela »Pri mirnem počitku«. Brems na podlagi teh fotografij sicer ne more s stoddostno gotovostjo reči, vendar pa trdno verjame, da je Bedford tisti možki, ki se je naselil pri njem s plavalasko. Polcija je nato —

»Ali so Bedforda že zaslišali?«

»Do zdaj še ne. Nameravajo pa iti k njemu v pisarno — «

»Tako pridem, Pavel!«

Mason je naglo smuknil v obleko, potegnil z glavnikom skozi lase, stekel v divgalo in planil nato v svoj avto. Z vso naglico je drvel k Bedfordu.

Toda prišel je prepozno.

Seržant Holcomb, policijski stražnik in kriminalni komisar v civilu so že bili v Bedfordovi pisarni, ko je prišel Mason. V ozadju je mirno stal zajeten možak in smehljaje kazal svoje zlate zobe.

»Halo, kaj pa se godi tukaj?« je vprašal Mason.

Seržant Holcomb se je režal. »Prepozni ste, moj drag!«

»Kaj se je zgodilo, Mr. Bedford?«

»Ljudje tu mislijo, kot se mi zdi, da sem bil z nekakšno plavalasko v nekem motelu. Spraševali so me vse mogoče o izsiljevanju, o nekem umoru in...«

»Samo vljudno smo vas prosili za dovoljenje, da bi vam odvzeli prstne odtise,« je dejal seržant Holcomb.

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

66

»Čudno?« se mu čudi Srebrnič. »Bral si vendar Marxa in Engelsa in druge marksistične knjige, ki sem ti jih pred vojno posojal.«

»Bral,« priznava učitelj, a pri tem zardi, kar ga izdaja, da jih je bral prepovršno. Moral bi Srebrniču priznati, kako je bilo z branjem posojenih knjig. In priznati bi mu moral, da so se mu marsikdaj zdele pretežke razumljive, pa se ni hotel »ponižati«, da bi vprašal za razloge marksistično razgledanega in zrelega, trinajst let starejšega prijatelja, ki mu je vselej odkrival svet, tak, kakršen je, pa tudi obenem vselej predvideval, kaj bi morali storiti, da bi postal drugačen, bolj... In navadno, da, lahko bi rekel vselej, je imel Srebrnič prav. »Knjige?« bi se učitelj rad izvlekel iz neprijetne zadrege z modrovanjem o knjigah, češ da knjigam, naj so še tako resnične in navajajoče človeka k razmišljanju in spoznavanju, človek ne more dati vselej prav in jim daje samo toliko, kolikor tujim, napisanim mislim in dejstvom pritrjujejo bravčeve življenjske izkušnje. »Knjige imajo lahko stokrat prav in morda lahko celo predvidevajo prihodnost in kažejo morda celo obrise prihodnosti, toda človek jim bo le težko verjel in jim bo pritrjil šele tedaj, kadar... rekel bi...« se učitelj v mislih, obenem pa čuti, da govori tako kakor pred vojno, ko je golobrad učiteljski hotel veljati v Srebrničevih očeh za zrelega, razmišljajočega človeka, a je bil samo beden in plehek učiteljskiški vseved. »Rekel bi,« ponavlja, »rekel bi, šele takrat, kadar bo predvidevanja, natisnjena v knjigah, potrdila življenje, potrdila zgodovino, človekove izkušnje, spoznanje...«

»To je res,« pritrjuje v učiteljevo presenečenje Srebrnič in ga takoj nato vpraša: »Brez izkušnje ni poti do spoznanja! Kakšne so torej tvoje izkušnje, kakšno tvoje spoznanje?«

»Moje spoznanje?« je učitelj presenečen nad Srebrničevim vprašanjem, potem pa začne vnovič naštevati svoja opažanja in izkušnje, a dalj kakor do razočaranja nad sedanostjo ne pride.

»Torej razočaranje nad razmerami? Dobro,« se strinja Srebrnič, nato pa reče: »Razočaranje je sicer res spoznanje nečesa, v kar si verjel, pa si bil za svojo vero ogoljufan. To je spoznanje utvar. Spoznanje, ki lahko človeka ugonobi, če se zadovolji samo s takim polovičnim spoznanjem in če se ne dokoplje do spoznanja, kako naj se izkoplje izpod ruševin razbitih utvar do novih, uresničljivih vrednot, za katere bi bilo vredno živeti. O tem bi moral razmišljati, Stanko, stvarno razmišljati, spoznavati dejstva, njihove vzroke, vzroke dogajanja in gibanja, drugače boš obtičal na brezizhodnem brezcestju in se ne boš nikoli prebil mimo črnogledih pojmovanj, do kakršnih so se na primer dokopali agnostiki in v njih obtičali.«

»Agnostiki?« se nehote oglasi Štefi, ki je prisledla, da bi počakala na še nekatera Srebrničeva navodila.

»To so misleci, ki zanikujejo človekovo spoznavno možnost o svetu, zanikujejo spoznavnost sveta že od časov angleškega filozofa Humea in Nemca Kanta pa do meščanskih filozofov, posebno od polovice prejšnjega stoletja naprej, čeprav je njihovo zanikanje spoznavnosti sveta stvarnost ovrgla in že neštetokrat dokazala in še vedno dokazuje sposobnost in moč človekove zavesti prodirati vedno globlje in temeljiteje do osnovnih spoznanj o svetu in človeku, zgodovini in o razvoju človeške družbe, neustavljivem razvoju, ob katerem človeku, ki hoče pospešiti ta razvoj, ni treba, da bi bil pesimist in da bi črnogledno gledal v prihodnost, oziroma se nemočno prepričeval zvrtničnemu toku sedanosti. Če gledaš na svet razvojno, se ti ne bo težko odločiti, da bi šel v napačno smer, če greš z razredom, v čigar rokah je prihodnost. To je edina prava, pa tudi v sedanjem času edina smer k počlovečenju razčlovečenega sveta. Do tega bi se moral dokopati, Stanko, pa v tebi ne bo več nepotrebnih razočaranj nad sedanjo slovensko, pa tudi človeško družbo. Zagledal bi pot in, v kolikor te poznam, sem prepričan, jo boš tudi zagledal.«

Srebrnič še govori. Segal daleč v preteklost, v same začetke evropske pa tudi splošno človeške

misli o svetu in človeku. To je dolga pot polna razcestij, ki so jih ustvarili dvomi v vrednost doseženega in tako odpirali pota višjim, popolnejšim vrednotam, po katerih je človeštvo segalo in še vedno sega in bo segalo, dokler bo mislilo in razmišljalo, kako bi doseglo popolnejši in za človeka znosnejši svet.

»Dvom v vrednost doseženega je koristen dvom, če ti odkrije pot do novega vrednejšega spoznanja, do nove popolnejše resnice, do nove višje vrednote. Tak dvom je pomembno pomagalo slehernega razmišljujočega in k napredku človeške družbe stremečega človeka. Tudi Karl Marx se je posluževal tega pomagala, kakor nam je ohranila v svojih spominih njegova hčerka Laura. Ja, de omnibus dubitandum — dvomi o vsem, o vsem doseženem! Tako je rekel človek ki ga je odlikovala preprostost, koncentracija volje, človek, ki je videl srečo v boju za napredek, in nesrečo v hlapčevstvu, človek, ki mu nič človeškega ni bilo tuje in ki je razumel človeške napake, oproščal take, kakršna je na primer lahkovernost, a nikoli takih, kakršne so klečeplastvo, sebičnost in drugi človeški naglavni grehi, človek, ki svojih filozofskih spisov ni pisal zato, da bi veljal za originalnega misleca, kakor toliko drugih domišljavih kvazi-mislecev in kvazi-sociologov, marveč je zgradil temelje svoje filozofije na spoznanjih materialističnih francoskih mislecev osemnajstega stoletja, klasičnih nemških filozofov in klasičnih angleških ekonomistov ter misli in razglabljanj utopičnih socialistov...«

Tako govori Srebrnič o Karlu Marxu, velikem mislecu, rojenem leta 1818, človeku, ki je vse do svoje smrti v letu 1883. posvetil svoje življenje in delo boju za osvoboditev delavskega razreda ter skupaj s svojim prijateljem Friderichom Engelsom začrtal delavskemu razredu in človeštvu traso v boljšo, lepšo in najbolj humano človeško prihodnost.

»Kakšna sreča za delavski razred, da Marx in Engels nista ostala pesnika, kakor sta hotela postati v mladih študentskih letih...«

»Pesnika?« spreleti Štefi, ki ob Srebrničevih besedah pomisli na Frica Lehmana in Lehmanove pesmi.

»Da, pesnika! O tem mi je pred vojno pripovedoval pokojni Ivan Cankar...«

Iz zapiskov pokojne Frančiške Krek (12)

Njena fotografija

Ze poldrugi mesec objavljamo v naši rubriki Gorenjski kraji in ljudje zanimive zapiske Frančiške Krek iz Luše v Selški dolini, pa jih je še za nekaj nadaljevanj. Sliši se, da jih ljudje radi prebirajo.

Pred dnevi pa smo bili nemalo presenečeni. Pisala nam je Iva Rant s Sv. Lenarta nad Lušo; kratkemu pisemcu je priložila tudi sliko pokojne Frančiške Krek, ki jo danes objavljamo. Pisemce se glasi takole:

»Spoštovani novinar Triler!

Ker objavljate v Glasu zapiske pokojne Frančiške Krek, bi mogoče objavili tudi njeno sliko. Ker je bila moja teta, imam njeno sliko, katero vam pošiljam. Ne vem, koliko je bila takrat stara, ko je bila ta slika narejena. Vsekakor je bolj nobl, ker je bila teta nekaj študirana in je dobro znala nemško. — Rant Iva, Sv. Lenart 16, p. Selca.«

Za prijaznost in pozornost zares lepa hvala, spoštovana Iva Rant. Sliko objavljamo, original (delo fotografa Davorina Rovšeka iz Ljubljane) pa vam bomo vrnil, ker vam je gotovo drag spomin. Hvaležni pa bi vam bili še, če bi nam poskušali zbrati o

Frančiški Krek, vaši teti, nekaj osnovnih biografskih podatkov, zakaj teh v njenem zvezku ni: datum in kraj rojstva in smrti, kam in kako dolgo je hodila v šolo, poklic, kje je živela, kako se je po domače reklo pri njih doma, ali je bila s kmetije (kako velike?), kdo jo je navdušil za zapisovanje običajev itd.

»O, kako uši kašljajo!«

Ze zadnjič smo objavili nekaj receptov iz domačega zdravilstva. Ker je Frančiška Krek pač zapisala vsako stvar tedaj, ko se je nanjo spomnila, smo v njenem zvezku bolj zadaj »odkrili« še nekaj podobnih zapiskov, ki jih objavljamo danes.

»Če se zastrupiš, se napij zavrelega vročega mleka, in glej, da se tako potiš, da bo voda tekla po tebi. S potom bo strup šel iz života.

Tudi žganje je dobro za to.«

V nadaljevanju pa ima še nekaj podobnih domačih receptov za boleznih domačih živali in rastlin. Preberimo!

Mogoče bi poskušali ugotoviti tudi, približno kdaj so ti zapiski nastali.

Vse to bi bilo zapiskom Frančiške Krek samo v prid, v dopolnilo. Upamo, da teh nekaj podatkov lahko pričakujemo kmalu, morda še prej, preden bomo zapiske nehali objavljati. Ze vnaprej se vam zahvaljujemo.

»Uši pri kokoših zatreš, da s pepelom potreseš ležišče in gnezdo. Nasuj pepela in takoj na pepel daj sena in naredi gnezdo.

Če daš kokoši valit, deni tudi pepela in na pepel seno. Ko so pišeta izvale, pa naredi novo gnezdo, da se ne bodo zaredle uši.

Uši in bolhe, da ti ne snedo mladega kapusa ali repe. Potresaj njivo s sajami in pepelom toliko časa, da se sadike malo okrepe.

Če so uši na cveticah, se najložeje preženejo s tobakovim duhom. Če se zapro v sobo, kjer te hranien tobak.

Tudi, da se poškrpijo s tobakovo vodo. Če ni drugače, se pa morajo v vodi oprat. To se pravi, če ni drugače, se pa morajo oprati v čisti vodi.«

Ker Krekova tokrat že toliko govori o ušeh, pogledjmo še, kaj so v Luši rekli, če je kdo preveč bahal ali govoril drugače, kot so bili prepričani, da je res. Takole je zapisala Krekova:

»O, kako uši kašljajo!«

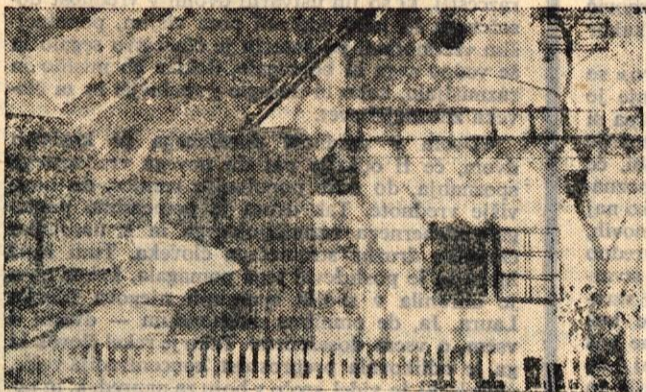
Za objavo uredil:
A. Triler

Frančiška Krek

Gorenjski kraji in ljudje

Vazarjeva hiša v Dragi. — Foto: J. Vidic

Ob 25-letnici smrti 13 kurirjev,
vojaških in političnih delavcev v Dragi

Zaseda v Dragi

Menda nikdar med vojno na Gorenjskem niso Nemci tako zvito postavili zasede kot so to storili 27. januarja 1945. leta v Dragi. Tega večera je skupina policistov vdrila v Vazarjevo hišo v Dragi, vrgla stanovalce iz postelje in jim ukazala, da morajo v kotu mirno sedeti. Nihče ni smel prižgati luči, sedeti so morali v nočnih srajcah na odprta okna pa so postavili mitraljeze in brzostrelke ter tako skrili čakali na partizane, ki so tod mimo vsak dan hodili.

Ko so tako Nemci skrito čakali v Vazarjevi hiši in sosednji drvarnici na partizane, je iz Podgore prišlo deset borcev kokrškega odreda, ki jih je vodil Slavko Mall iz Radovljice. S polnimi nahrbtniki hrane so korakali mimo Vazarjeve hiše, samo meter ali dva od sovražnika, ki je bil skrit v hiši. Policisti v zasedi so že usmerili cevi, tedaj pa poveljnik zasede zašepeta: »Ne bomo streljali. To je predhodnica, zadaj pa gre bataljon. Napadli bomo bataljon...«

Kmalu so policisti spoznali, da so se zmotili. Zadaj sploh ni bilo bataljona. Tej zmoti se ina deset borcev zahvaliti, da so ostali živi.

Čez pol ure prideta po stezi dva kurirja. Strojnice zagledajo in kurirja obležita mrtva na snegu. Nemci jima odvzemajo pošto in orožje in ju vržejo čez plot v globok meg. Bila je namreč svetla noč, pa so mrtve kurirje vrgli s steze zato, da jih borci, ki bodo še prišli po poti, ne bi opazili.

Okrog enajste ure ponoči je po stezi prišlo deset kurirjev in trije člani tehnike. Nič hudega sluteč so se bližali Vazarjevi hiši. Streljanja niso slišali. Zopet so zagledale strojnice in pet kurirjev je obležalo na snegu, drugi pa so se po potoku umaknili. Policisti so spet pobrali kurirjem opremo in orožje, jih vrgli čez plot v sneg in se skrili v hišo.

Okrog enih ponoči sta se iz Podgore v bataljon v Dra-

go vračala dva borca. Smrtno zadeta sta omahnila na cesti blizu križišča pri odcepu ceste za v Drago. Ta dva so pustili ležati kar na cesti. Ko so se rano zjutraj policisti vrnili v Poljče, je okrog Vazarjeve hiše ležalo 13 padlih kurirjev, vojaških in političnih delavcev.

Tisto nedeljo je Vera Pintar iz Nove vasi pri Radovljici že zgodaj prišla v Begunje. Ljudje so hiteli k prvi jutranji maši. Prebivalci iz zgornjega dela Begunj pa so s seboj prinesli žalostno novico, da je v Dragi padlo precej borcev. Koliko, tega nihče ni vedel. Vera se je ustrašila, kajti pri kurirjih je bil tudi njen mož. Pohitela je v Drago. Spotoma je srečala vrtnarja Orhiča iz Begunj. Le-ta je imel sina pri kurirjih. Z grozo in strahom sta pogledala v obraz enajstim padlim borcem. Med njimi ni bilo Verinega moža, pa tudi Orhičevega sina ni bilo med mrtvimi.

Vera se je vrnila. Upala je, da se možu ni zgodilo ničesar hudega, čeprav jo je spremljala zla slutnja. Pa pride v Zapuže Gabrčeva Francka iz Begunj in vpraša Vero: »Si videla vse padle kurirje?« »Enajst sem jih videla,« odvrne Vera, ki je slutila, da Francka prinaša slabe novice. »Trinajst jih je padlo,« počasi izdahne Francka, »tvoj mož leži v potoku. Če ga želiš videti, pojdi z mano...«

O borcih, ki so padli v Dragi v noči od 27. na 28. januar 1945. leta, bo govorila naša reportaža. Gradivo za reportažo sem zbiral več mesecev, obiskal sem veliko preživelih borcev, sorodnikov padlih, z Vazarjem in dvema preživelima kurirjema sem si dvakrat natanko ogledal kraj zasede v Dragi. Vse to pa v želji, da vsestransko osvetlim dogodke v tisti preveč svetli noči, ko je bila luna tako naklonjena sovražniku. J. Vidic

Kaj pomenijo nespremenjene stanarine?

Nove najemnine za stanovanja so bile ob začetku gospodarske in družbene reforme določene na podlagi na novo ugotovljene vrednosti stanovanj. Le-ta je izhajala iz stroškov gradnje za kvadratni meter, ki so takrat znašali 930 novih dinarjev (kvadratni meter stanovanja ocenjenega s 100 točkami). Lani pa so ti stroški v kranjski občini znašali 1300 novih dinarjev ali za 39,8 odstotka več kot 1965. leta.

Znano je, da je bilo z zakonom določeno, da se do konca minulega leta del stanarin subvencionira iz družbenih sredstev. Ta sredstva so do konca minulega leta zagotavljale delovne organizacije.

1966. leta je poprečna stanarina predstavljala v kranjski občini 11,7 odstotka poprečnega osebnega dohodka oziroma 6,6 odstotka poprečnega družinskega dohodka. Takrat je bilo predvideno, da se bodo stanarine tako povečale, da bo 1969. leta znašala poprečna stanarina 15 odstotkov poprečnega osebnega dohodka oziroma 9,1 odstotka

poprečnega družinskega dohodka. Dejanski podatki za minulo leto pa kažejo v kranjski občini, da je predstavljala stanarina 11,8 odstotka poprečnega osebnega dohodka oziroma 6,2 odstotka poprečnega družinskega dohodka.

Poprečna stanarina v občini je tako znašala lani 127,60 dinarjev. Razlike pa so bile velike in so se glede na kvaliteto, opremljenost in velikost stanovanj gibale od 15 do 301,40 dinarjev. Letošnje povečanje stanarin, če bo do njega prišlo (slišali in brali smo namreč, da je zvezni izvršni svet predlagal, da se v prvi polovici leta stanarine ne bi povečale) bi znašalo od 2 do 41,60 dinarjev oziroma v povprečju 17,70 dinarjev na mesec za stanovanje.

Kaj torej lahko povzamemo, če bodo stanarine ostale enake lanskim?

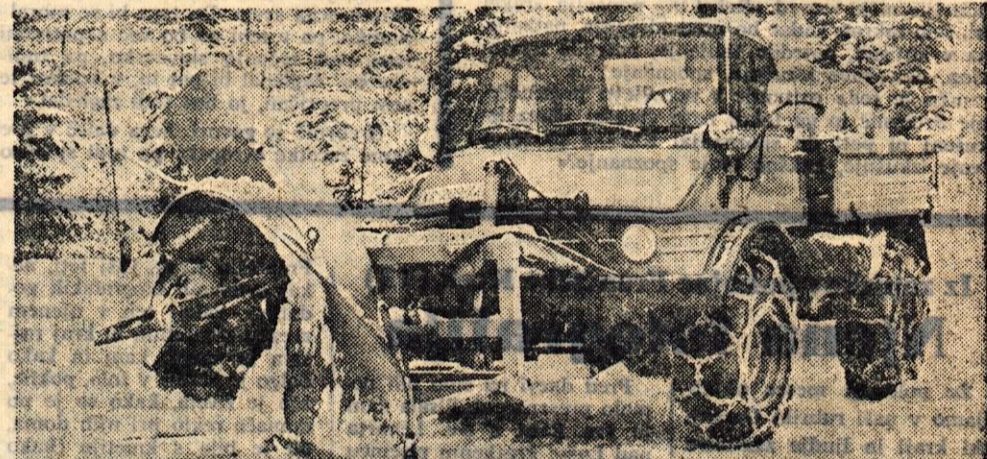
Poglejmo dve ugotovitvi, ki statistično držijo za kranjsko občino:

Izdatek za stanarine bi bil (ob predvidenem povečanju osebnih dohodkov v ob-

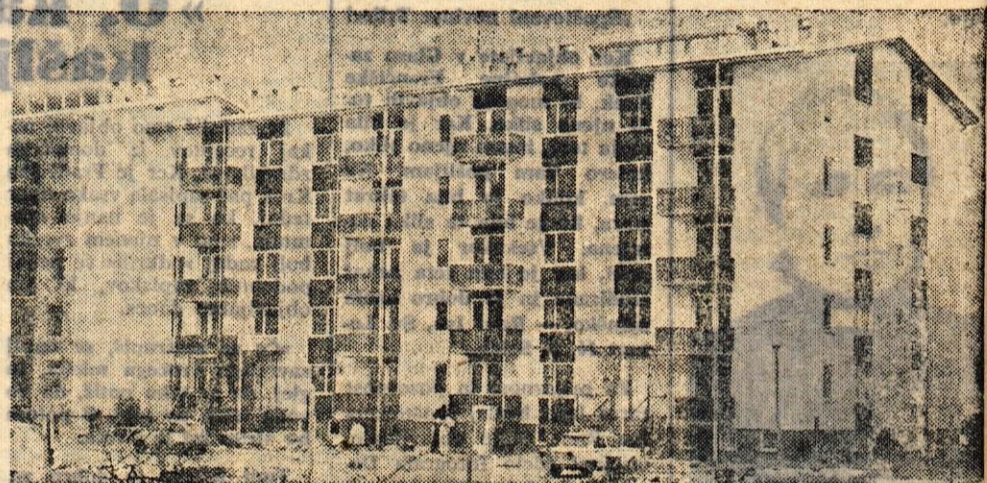
čini) v primerjavi s poprečnimi osebnimi oziroma družinskimi dohodki manjši kot 1966. leta (1966. — 11,7 oz. 6,6 odstotka, lani — 11,8 oz. 6,2 odstotka).

Ker znesek, ki predstavlja subvencionirani del, po švedno veljavnih zakonih (spremembe še niso bile objavljene, čeprav jih, pričakujemo) zagotavljajo delovne organizacije, bi se letos ob neizpremenjenih stanarinah v primerjavi z lanskimi zmanjšala predvidena sredstva za novo gradnjo. Ta subvencionirana sredstva, ki so jih delovne organizacije že sedaj zagotavljale, pa znašajo letos v kranjski občini prek milijon novih dinarjev.

OPOMBA: Kot smo zapisali že v zadnji številki našega časnika, bo Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj za januar obratovalo oziroma pobralo enako stanarino kot v lanskih mesecih. (Kakšna bo ta mesec uradna objava ustreznih predpisov glede višine letošnjih stanarin, bomo še pisali). A. Z.

Bohinjska »rolba«, poseben stroj za odstranjevanje snega, je trenutno brez dela, saj so bohinjske ceste zaradi odjuge skoraj kopne. Zime še ni konec in bo v prihodnjih mesecih »rolba« gotovo prav toliko zaposlena kot v času, ko smo jo ujeli na filmski trak.

Na Deteljici pri Trziču je gradbeno podjetje Projekt iz Kranja zgradilo nov tristopnišnji stanovanjski blok. Dve stopnišči sta že gotovi in so se pretekli teden že vselili prvi stanovalci. V obeh je skupno 35 sodobno opremljenih stanovanj, 24 družbenih in 14 zasebnih. Tretje stopnišče pa bo vseljivo junija letos. Približno v istem času bodo zgradili tudi 54 garaž in ure dilli okolico. (Jk) — Foto: F. Perdan

Postaja mejne milice — »Pokažite potni list!«

Naše delo ni šikaniranje ljudi

(Če že kdo koga šikanira, potem bi prej držalo nasprotno)

Na gorenjskih cestah je bilo dober teden pred novoletnimi prazniki dokaj mirno. Promet ni bil nič gostejši kot mesec poprej. »Pa naj mi še kdo reče, kako se v tujini cedita med in mleko,« sem razmišljal, ko sem se z večernim avtobusom peljal na Jesenice. »Če bi si tam, čez mejo, že v nekaj mesecih lahko prislužil avto, potem vlaki, ki prihajajo iz Avstrije na Jesenice, ne bi bili tako polni. Od 13. decembra naprej so se vlaki na Jesenicah kar vrstili. Včasih jih je bilo toliko, da je že zmanjkovalo železniških tirov. In večina je bila mednarodnih. Kar 425 osebnih vlakov s poprečno 12 vagoni je bilo napovedanih med 13. in 25. decembrom. Na vsakem je bilo poprečno 800 potnikov. Človeku se skoro zavrti v glavi, če pomisli, kolikšno delo je moralo opraviti nekaj več kot 40 miličnikov na postaji mejne milice na Jesenicah.

Ko sem malo po deveti uri zvečer stopil v pisarno mejne milice na Jeseniški železniški postaji, mi je dežurni miličnik Ivan Podlogar, ki že 17 let opravlja službo na postaji mejne milice, prijazno svetoval, naj se za naporno noč najprej temeljito podprem v restavraciji Triglav. Kasneje sem mu bil za nasvet zelo hvaležen.

Nekaj pred enajsto uro se je začelo zares. S komandirjem mejne milice Ivanom Jauhom sva s službenim kramljanjem začela najino nočno delo. — Na pogled je Ivan Jauh sila osoren mož srednjih let. Resne poteze njegovega obraza kažejo na resnost in odgovornost službe, ki jo opravlja že leta. Toda že po prvih uvodnih besedah sem spoznal, da za tem resnim izrazom domuje prijazen in tovariški človek; mož, ki dobro pozna bedo, grenkobo, strast, lepoto... — življenje človeka, ljudi.

»16 let sem že v mejni milici, od tega pet let komandir na Jeseniški postaji. Nič kolikokrat sem že razmišljal o naši službi. Zakon pravi, da je naše delo družbeno pomembno. Toda družba smo ljudje. Niso redki, ki nam z očitajočimi pogledi, godrnjanjem in ostrimi besedami velikokrat zamerijo. Ne razumejo, da naše delo ni šikaniranje ljudi, ampak da velikokrat delamo v njihov prid.«

Razumel sem ga. Delo mejnih miličnikov je v marsičem podobno drugim javnim službam. Razlika je le v tem, da se morajo oni ravnati izključno po zakonu. Znano je, da smo ena najbolj odprtih držav na svetu. Odkar smo ukiniteli vizume z mnogimi državami, so redki med nami, ki še niso slišali besed: Pokažite potni list! Ta stavek pomeni običajno prvi stik z uslužbencem v modri uniformi. Največkrat takšno srečanje na mejni ni drugače kot formalnost. Včasih pa se kaj zatakne in takrat se naenkrat počutimo ogrožene in v miličniku zaradi naše krivde vidimo nepotrebno zlo. Po-

stanemo nepoštene do sebe in krivični do službe, za katero smo v normalnih prilikah prepričani, kako je potrebna.

Dolžnost mejnega miličnika je, da vsakomur, ki na mejnem prehodu prestopi mejo, pregleda potni list. Če so to tujci in naša država z njihovo ni odpravila vizumov, jim mora miličnik izdati vizum. Tistim tujcem, ki pridejo k nam na obisk brez potnega lista, pa morajo miličniki na podlagi osebne izkaznice izdati turistično prepustnico.

»Ljudje velikokrat ne ločijo delo milice od carinske službe. Obe delata na mejnem prehodu z roko v roki in si tudi pomagata. Kot komandir vedno sodelujem s carino, pa tudi z železnico, sodnikom za prekrške itd. Zato se velikokrat zgodi, da moram tudi v prostem času prihiti na postajo. Na to sem se že tako navadil kot tisti, ki mora ponoči spat le z enim očesom,« pravi Ivan Jauh.

Jeseniška železniška postaja ima precej pomanjkljivosti, ki velikokrat močno otežujejo delo mejnih služb. Predvsem nima posebnega mednarodnega perona. Tako na istem tiru velikokrat hkrati stojita domači in mednarodni vlak. Predpisi pa določajo, da je na mejni postaji dovoljeno gibanje le s posebnimi dovolilnicami. Spoštovati na Jesenicah ta predpis, je skoro nemogoče.

»Druga težava, s katero se nenehno srečujemo, je pomanjkanje uslužbencev. Za ureditev mejnih formalnosti pri naših in tujih državljanih imamo na vlaku na voljo 20 do 30 minut. Razen tega moramo zaradi podobnih težav, pomagati tudi carini. Tako moramo v pol ure pregledati vse potnike in vsa skrita mesta na vlaku. Slednje je delo carine in takšnih mest ni malo.«

Najino uvodno kramljanje sva morala kmalu prekiniti. 20. decembra je bilo najavljenih 52 vlakov, ki jih je v 24 urah moralo pregledati

okrog 25 miličnikov. Nekaj pred polnočjo jih je prispele le dobra polovica. Vsi so imeli zamude. Večina vlakov je bilo izrednih, vsi pa so vozili naše državljane, Grke, Turke in druge v domovino, kjer so želeli preživeti praznike.

Vodja pisarne Mara Jenšterle nama je postregla še s kavo in že sva odhitela na mrzli peron. Miličniki so bili na dveh mednarodnih vlakih, tretji pa je pred postajo čakal na dovoljenje za prihod.

Kljub mrazu je bila večina oken v vlaku odprtih. Slišati je bilo petje in smeh kot sredi dneva. »To so naši, ki prihajajo na novoletni dopust.« Sosednji vlak je bil mirnejši. V njem so miličniki pravkar pregledovali grške in turške državljane.

Vstopila sva in srečala moža, ki je odpiral skrita mesta v vagonih. Ta dan oziroma noč niso našli ničesar. Prejšnji dan pa so odkrili precej orožja. Zgodilo se je že, da so na takšnih mestih odkrili slepega potnika, razne dragocenosti itd.

Zajel me je neprijeten in težak zrak. Vagoni so bili natlačeni s potniki in njihovo prtljago. Utrujeni in naveličani vožnje so me nekateri očitajoče pogledovali. Zmedel sem njihove misli na dom in enakomerno drdranje koles.

»Pripravite potne liste,« je dejal tovariš Jauh.

Nekdo je nekaj zamrmral. Bilo je grško ali turško. Ne vem. Službeni vagon je bil spredaj. Miličnik »vizist« (ki izdaja vize na vlaku) je moral 253 Grkom izdati prehodno vizo. »Moral bom naprej in če ne bo neprilik bom do Zagreba končal,« mi je rekel.

»Včasih se pojavijo težave,« mi je razlagal komandir milice. »Potnike, ki nimajo naše vize in nočejo plačati pristojbine na vlaku (50 N din), včasih vrnemo v Avstrijo in napotimo na naš konzulat. Največkrat pa jim vzamemo potni list in ga pošljemo v Djevdjelijo. Tam potem plačajo pristojbino, ker so tik pred domačim pragom.«

Izstopila sva. Tistih nekaj korakov do sosednjega vlaka sem nekajkrat pošteno zajel svež zrak, potem pa sem se spet prebijal skozi težko zatahlost, prtljago, potnike in slabo razsvetljene vagone.

»To so nemški vagoni. Kaže, da so jih uredili le toliko, da so zdržali čez mejo.« — Z žepnimi svetilkami so miličniki pregledali še nekaj potnikov. Potem se ni dalo več.

Železničarji so morali popraviti naprave za osvetlitev.

Malo po drugi uri zjutraj in štirih ali petih prehojenih vlakih se me je lotevala utrujenost. Občudoval sem može v modrih uniformah, ki so po 20-urnem delu in okrog 40 pregledanih vlakih tako mirno in zbrano opravljali službo. Še štiri ure, da bodo prosti 24 ur, potem pa spet 24 ur nenehnega pregledovanja in tisočkrat in tisočkrat isti stavek: Pokažite potni list.

Vstopil je dežurni miličnik Ivan Podlogar in sporočil, da so do dveh ponoči pregledali okrog 35 tisoč potnikov oziroma potnih listov.

Potem so odkrili turškega državljana brez potnega lista. Zatrjel je, da ga je v Avstriji izgubil. S prvim vlakom so ga napotili nazaj, da si pri avstrijskih oblasteh preskrbi potrebne dokumente.

»Velikokrat se zgodi, da jo mož v takem primeru s prvim vlakom spet primaha nazaj. Upa, da ga drugič ne bomo odkrili. In ko tako v nekaj urah tudi po petkrat prestopi mejo, se vda v usodo in ostane v Avstriji.«

Naši državljani imajo drugačne težave. Zadnje čase se pogosto dogaja, da jim v tujini ukradejo potni list. Zato morajo k sodniku za prekrške. Se več pa je primerov, da sami popravljajo podatke v potnih listih. Tudi to je kaznivo.

»Včeraj je eden takšnih na vlaku pobesnel. Najprej ni hotel pokazati potnega lista, nakar je fizično napadel miličnika. Sele na postaji smo ga umirili.«

Prišel je mednarodni vlak — spalnik. Potniki so povelični spali. Začelo se je mučno prebujanje.

»Včasih moramo kar lep čas trkati na vrata in največkrat zaleže šele osornejši glas. Poleti, ko je na vlakih veliko turistov, pa se dogajajo še druge neprilike. Včasih se zgodi, da miličnik ponoči ob trkanju dobi odgovor, naj vstopi. Ko vstopi, ugotovi, da so jim nekatere mlade turistke pripravljene kar gole izročiti potni list. In potem nam žensko oblačenje skoraj povzroči zamudo.«

Malce sem se namuznil in hudomušno pripomnil, da je njihovo delo včasih vendar le malce neobičajno. Ivan Jauh je razumel pripombo in dejal, da ni lahko dobiti ljudi za to službo.

»Pogoj je opravljena (najmanj) osemletka, vojaški rok, kandidat ni smel imeti težav na sodišču; razen tega delo traja 24 ur, nekatere pa moti tudi uniforma. Sicer pa ste se o delu lahko najbolje sami prepričali.«

Mera spoznanj in presenečenj o delu mejnih miličnikov pa je bila polna, ko sem izvedel, kako je njihovo delo cenjeno. Pripravnik dobi na mesec 90 starih tisočakov, miličnik z desetletno prakso pa poprečno 114. Zato sem prav dobro razumel miličnika Miloša Ceraniča, ki je pripomnil: »Ta služba bi morala biti družbeno trikrat, materialno pa dvakrat bolje cenjena.«

● Ko sem se ob 6. uri zjutraj poslovil od mož v modrih uniformah, so se mi po glavi motale številke. Ta dan so pregledali prek 35 tisoč potnih listov, lani pa je prek 80 tisoč potnikov moralo plačati za prehodne vize po 50 N dinarjev. Vse to in še mnogo več je njihova službena dolžnost. In to (tudi) materialno pomembno delo družba nekam mačehovsko nagrajuje. A. Zalar

FIAT ZASTOPSTVO

TRIESTE
TRST

zanetti & porfiri

PRODAJNI ODDELEK: NOVA IN RABLJENA VOZILA, NAMENJENA ZA IZVOZ V JUGOSLAVIJO

Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: ZA GENERALNA POPRAVILA MOTORJEV fiat 600 D, 1100 in 1300

Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)

Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil

Via Locchi, št 26/3, telefon 93-787

Izžrebanci noveletne nagradne križanke

Rešitev nagradne križanke nam je poslalo 770 bralcev. Zreb je naklonil nagrade naslednjim reševalcem, ki so pravilno rešili križanko:

1. nagrada 200 din: Janez Švegelj, Letence 18, p. Golnik;
2. nagrado 100 din: Andrej Perne, Kranj, Mlakarjeva 24;
3. nagrado 100 din: Francka Krajnik, Reteče 1, p. Škofja Loka;
- 4.—10. nagrado 50 din: Boštjan Kuljič, Osnovna šola heroja Bračiča, Tržič; Tine Misjak, Kranj, Stritarjeva 8; Vurkeljc Stane, Kranj, Tomšičeva 18; Marta Brolih, Tupaliče 23, p. Preddvor; Šunkar Terezija, Predoslje 28; Lizi Krofel, Kranj, Milene Korbarjeve 8; Ognjeslav Cuderman Tupaliče p. Preddvor.

Vsem srečnim dobitnikom sporočamo, da jim bodo nagrade poslali po pošti.

Hvaležni so za obisk in obdaritev

Zadnje dni preteklega leta in prve dni januarja letos je bil marsikateri član zveze borcev v jeseniški občini, ki je bolan, onemogel ali pa ki živi s skromnimi dohodki, prijetno presenečen, ko so ga obiskali predstavniki krajevne organizacije in mu izročili poleg šesttik k novemu letu tudi skromno darilo.

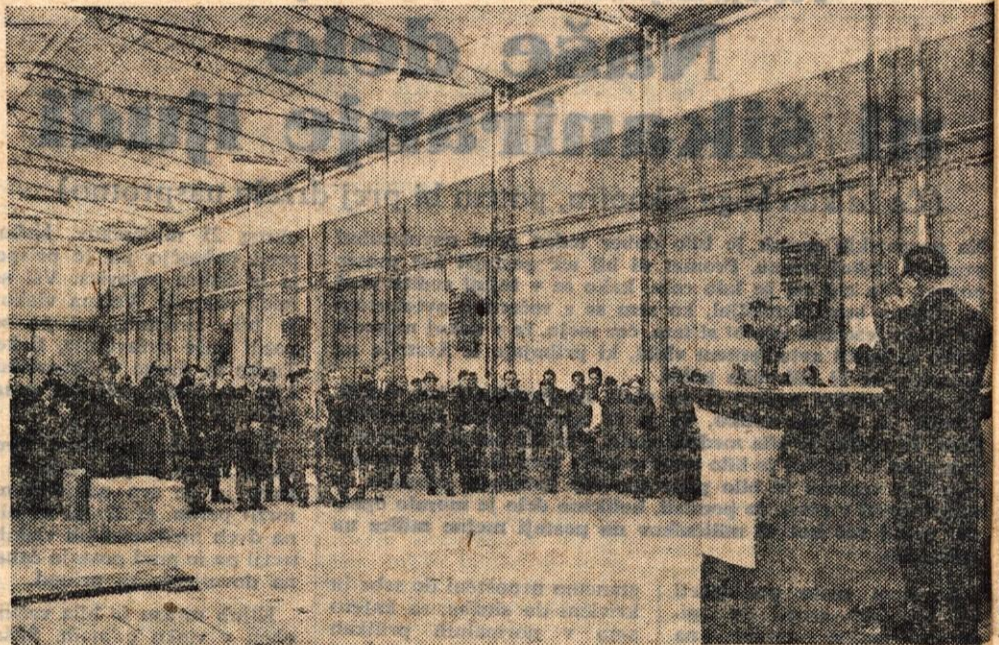
Občinski odbor ZZZB NOV na Jesenicah je namreč sklenil, naj krajevni odbori preverijo gmotno in zdravstveno stanje nekaterih svojih članov, za katere menijo, da bi jim enkratna denarna pomoč,

pa čeprav skromna, olajšala življenjske razmere in da bi stopili v novo leto v zavesti, da niso pozabljeni. Tako je bil iz sklada za borce NOV pri občinski skupščini določen znesek, ki se je po predlogu krajevnih odborov razdelil med najbolj potrebne.

Mnogokrat slišimo utemeljene, včasih tudi neutemeljene pripombe, da radi pozabljamo na ostarele, bolne in socialno šibke člane organizacije, nekdanje borce in aktiviste, zapornike in internirance. Primer, ki ga tu navajamo, pa kaže, da se občinski zbor ZZZB NOV kakor tudi krajevni odbori zavedajo odgovornosti do svojih članov in prav zaradi tega so vsi tisti, ki so bili deležni tolikšne pozornosti svoje organizacije in sklada za borce NOV pri občinski skupščini, srečni in zadovoljni. To je humano dejanje do sočloveka in do soborca, do človeka, ki je hvaležen še za tako skromno pomoč, v zavesti, da ni pozabljen.

Delegacija članov občinskega odbora ZZZB NOV pa je pred novim letom obiskala na domu znanega aktivista NOB in povojnega javnega delavca tov. Bernarda Nikoča, ki že dlje časa boluje za posledicami mučenja in trpljenja v begunjskih zaporih in koncentracijskem taborišču Mauthausen. Vesel je bil obiska, saj je tako videl, da ga niso pozabili tisti, s katerimi je že od vsega začetka okupacije aktivno sodeloval v boju proti okupatorju in je tudi vsa povojna leta zbiral zgodovinsko gradivo iz časa NOB.

srš

Ob otvoritvi novega obrata Izolirke na Jesenicah je generalni direktor te ljubljanske tovarne Venčeslav Jeras orisal pomen novih proizvodnih prostorov in se zahvalil jeseniški železarni za nesebično pomoč. — Foto: F. Perdan

Nov obrat Izolirke — pridobitev za jeseniško gospodarstvo

Prej 300, zdaj pa 1500 kg mineralnih vlaken na uro

Podjetje Izolirka iz Ljubljane izdeluje na Jesenicah iz odpadne žlindre že več kot 20 let mineralna vlakna. Čeprav se je proizvodnja iz leta v leto modernizirala, pa vendar ni ustrezala zahtevam sodobnega in vse bolj zahtevnega tržišča. Prav zaradi tega se je kolektiv Izolirke odločil, da zgradi na Jesenicah nov obrat, v katerem bodo izdelovali mineralna vlakna na način, ki je danes priznan doma in v svetu. »Proizvodni postopek v novem obratu je nekakšen konglomerat najuspešnejših tehnologij, katere so naši sodelavci opazovali in študirali širom po Evropi,« je dejal direktor Izolirke Venčeslav Jeras ob otvoritvi prvega dela novega obrata v petek, 9. januarja. Drugi del novega obrata bodo usposobili čez pol leta, ko bodo ponudili tržišču tudi težko pričakovane trde plošče iz mineralnih vlaken.

Zgraditev novega obrata Izolirke na nasipu jeseniške železarne bo po končanih delih veljala 800 milijonov di-

narjev. Podjetje samo je prispevalo tri četrtine sredstev, ostanek pa je krila Kreditna banka iz Ljubljane. Kakšne prednosti ima nov obrat, nam pove podatek, da so v starem obratu na Jesenicah izdelali v eni uri 300 kilogramov mineralnih vlaken, v novem pa 1500 kilogramov. Torej, petkratno povečanje.

Nov obrat Izolirke je tudi

po drugi plati pomemben za jeseniško gospodarstvo. njem bodo zaposlili predvsem novih delavcev, predvsem žensk, ki že dalj časa postavljajo problem pri zaposlovanju v jeseniški občini.

Večina strojev v novem obratu Izolirke je izdelana doma. Ostale pa so ali pa bodo uvozili iz sosednje države. J. Košnjek

Bled pozimi

Blejski turistični delavci so tudi v zimskih mesecih poskrbeli za bogat program različnih zimskih prireditev. Najbogatejši je seveda januar. Ta mesec je namreč predvidenih kar 24 različnih prireditev. Osrednja januarska pa tudi zimska prireditev na Bledu bo vsekakor evropsko prvenstvo v kegljanju na ledu. Le-to je na programu 17. in 18. januarja. Prav tako zanimiv bo tudi motoskikjöring na zaledenem Blejskem jez-

ru 25. januarja. Razen dveh prireditev pa bodo tudi meddržtevna oziroma klubska tekmovanja v kegljanju na ledu, tekmovanje gostov v veleslalomu na Straži, stop godbe na pihala iz Strij na zaledenem jezeru

V štirih blejskih hotelih Parkhotel, Jelovica, Toplica in Golf pa bodo imeli večer tudi glasbeni programi.

Zahvala

Tov. Franciju Ciperletu, sedu, ki je zaposlen v tovarni Iskra v Kranju, se iskreno zahvaljujem za izredno žrtvovalnost pri izbruhu žara v moji hiši. Njegova kojsnja pomoč je pripomogla, da se ogenj ni razpljel in da so ga kranjski klinični gasilci že v kali zadržali, za kar jim gre tudi priznanje.

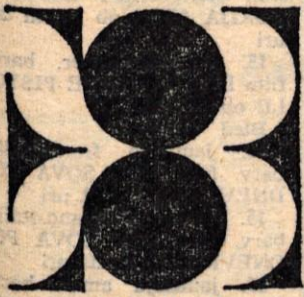
Milko Hribar
Cerklje 39

Zakaj je zmanjka o vode?

V ponedeljek je v naselju Orehek pri Kranju nenadoma zmanjkalo pitne vode. Vzdrževalne ekipe podjetja Vodovod v Kranju so ugotovile, da je nastala okvara na cevovodu na Laborah. Okvaro so v ponedeljek zvečer odpravili. Včeraj (torek) pa je zmanjkalo pitne vode v Stražišču.

Ko smo se ob 12. uri pogovarjali s predstavnikom podjetja Vodovod tovarišem Andromakom, nam je povedal, da okvare še niso ugotovili. Predvidevajo, da je okvara nastala nekje med zajetjem vode v Bašlju oziroma Novi vasi in rezervoarji v Kranju. A. Z.

Boutique

Ljubljana, Miklošičeva c. 5
KOTEKS — TOBUS

Iz naše ponudbe:
damski škornji
nad 40 modelov in barv,
damski plašči dr. Živago,
hunterji iz krznenege velurja

Obiščite nas
z veseljem vas bomo postregli

Z novim letom
15 % nižje cene

klasična in modna krzna,
skandinavski in kanadski nerci

SEDAJ CENEJE KOT V
INOZEMSTVU

Prodaj

Prodaj skoraj nov otroški
KOSEK in STAJICO za 150
din. Informacije na telefon
23-752 Kranj 135

Poceni prodaj SAMSKO
OPRAVO, TELEVIZIJO in SI-
VALNI STROJ. Naslov v
oglasnem oddelku 136

Prodaj dva PRAŠICA za
zakol. Srednja vas 36, Sen-
čur 137

Prodaj 200 kg težkega PRA-
SICA za zakol. Radovljica, C.
svobode 21 (Podmesto) 138

Prodaj PLEMENKEGA
VOLA. Senično 14, Križe 139

Prodaj dva PUJSKA, težka
po 40 kg. Velesovo 15, Cerklje
140

Prodaj PRAŠICA za zakol.
Prebačevo 54, Kranj 141

Prodaj 160 kg težkega PRA-
SICA. Podbrezje 105, Duplje
142

Prodaj 200 kg težkega PRA-
SICA za zakol. Dorfarje 22,
Zabnica 143

Prodaj PRAŠICA za zakol.
Cerklje 52 144

Prodaj 7 mesecev starega
ZREBICKA od rodovniške
kobile. Senturška gora 6, Cer-
klje 145

Prodaj SNEŽNE VERIGE
za traktor ferguson 35. Trbo-
je 5, Smednik 146

Prodaj 170 kg težkega PRA-
SICA. Mavčiče 40, Medvode
147

Prodaj nekaj rabljenega
POHISTVA. Naslov v oglas-
nem oddelku 148

Izdaja in tiska ČP »Go-
renjski tisk« Kranj, Ko-
roška cesta 8. — Naslov
uredništva in uprave lista:
Kranj, Trg revolucije 1
(stavba občinske skupščine)
— Tek. račun pri SDK
v Kranju 515-1-135. — Te-
lefon: redakcija 21-835
21-860; uprava lista, ma-
loglasna in naročniška
služba 22-152 — Naročni-
na: letna 32, polletna 16
din, cena za eno številko
50 para. Mali oglasi: be-
seda 1 din, naročniki imajo
10 % popusta. Neplačanih
oglasov ne objavljamo.

Žito met

SENTA

skladišče Kranj
Tavčarjeva 31, tel. 22-033
(bivši Exoterm)

- VAM NUDI:**
- najkvalitetnejšo moko vseh vrst
  - testenine »Bačvanka«
  - vse vrste žvinskih krmil po zelo ugodni ceni

Prodaj PRAŠICA za zakol,
Praprotna polica 18, Cerklje
149

Kupim

Kupim 1000 kg drobnega
KROMPIRJA. Gubanc Lud-
vik, Vodice 83 108

Motorna vozila

Prodaj dostavni AVTO VW
in kupim POLNILEC za aku-
mulatorje. Kranj, Koroška
53a 150

Prodaj TOVORNI AVTO,
2 t, z novim diesl motorjem,
FIAT 750 in STROJ za izde-
lavo cementne strešne opeke
»folc«. Plačljivo tudi na ček
ali obroke. Naslov v oglas-
nem oddelku 151

V Kranju vzamem v najem
GARAZO. Telefon 23-310
Kranj 152

Kupim odprt KOMBI VW
novejšega tipa. Vidic Janez,
Vrba 16, p. Zirovnica 153

Stanovanja

Student išče SOBO v Kra-
NJU. Ponudbe poslati pod
»student« 154

Iščem ENOSOBNO STANO-
VANJE v okolici Kranja. Dam
nagrado. Naslov v oglasnem
oddelku 155

V središču Kranja oddam
veliko opremljeno GARSO-
NJERO. Najemnina za eno le-
to naprej. Naslov v oglasnem
oddelku 156

Zaposlitve

Iščem ŽENSKO za VAR-
STVO dveh otrok. Dobi lah-
ko tudi sobo. Kokrški breg
št. 1a, Kranj 157

Izgubljeno

Zatekel se je črn PES z
rjavimi lisami. Ima vratnico
št. 39260. Podbrezje 64, Duplje
158

Ženitve

Fant, star 25 let, želi spo-
znati dekle, staro do 30 let
s hišo ali stanovanjem, zara-
di ženitve. Ponudbe oddati
pod »miren« 159

Prireditve

Sporočam, da bo 16. janu-
arja 1970 ob 15. uri otvoritev
dvosteznega AVTOMATIZIRA-
NEGA KEGLJIŠČA. Vabljeni!
Bukovnik Franc, gostilničar,
Hotemože, Preddvor 160

STO LET ZABAVE IN ČTIVA
ZA STIRI DINARJE NOSI
IN SKRIVA V SEBI LEPA
KNJIZICA — PAVLIHOVA
STOLETNA PRATIKA!

V prodaji februarja!

Naročila sprejema

»PAVLIHA« p. p. 208-IV
LJUBLJANA

RAZPISNA KOMISIJA
KRANJSKIH OPEKARN KRANJ
RAZPISUJE DELOVNO MESTO

direktorja podjetja

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnje-
vati še naslednje: imeti morajo visoko ali višjo stro-
kovno izobrazbo, gradbene, pravne ali ekonomske
smeri in v svoji stroki najmanj 5 let delovne prakse.
Kandidati naj pošljejo prijave razpisni komisiji
Kranjskih opekarn Kranj do 10. 2. 1970. Prijavi mo-
rajo predložiti dokazila, da izpolnjuje zgoraj nave-
dene pogoje, življenjepis in potrdilo o nekaznova-
nju.

EKSTRA — EKSPORT

Simon Prescheren

Tarvis (Udine) — Trbiž, telefon 21-37

- Trgovina z električnimi potrebščinami
- Pralni stroji
- Radič — televizijski aparati
- Svetilke — žarnice
- Šivalni stroji — dvokolesa
- Ploščice za tlakovanje — otroški vozički — peči na olje
- Olivetti računski in pisalni stroji

Poseben popust za izvoz

Strežemo v slovenščini

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE
KRANJ

lahko takoj zaposli:

2 elektrotehnika

jaki tok ali visokokvalificirana
elektroinstalaterja (vodja grupe)

10 kvalificiranih
elektroinstalaterjev

Prednost imajo kandidati, ki so odslu-
žili vojaščino, ter iz Kranja oziroma
okolice.

Delo se nagraduje po ceniku oziroma pravilniku OD.
Objava velja do zasedbe delovnih mest. Vloge po-
šljite na naslov: Elektrotehniško podjetje Kranj —
splošni referat Gregorčičeva 3.
Nastop službe — takoj!

Nesreče v zadnjih dneh

Zaradi vinjenosti voznika tovornjaka Nikice Vajnerja iz Zagreba se je v petek, 9. januarja, pripetila prometna nezgoda na cesti prvega reda v Mostah pri Žirovnici. Voznik tovornjaka je na viaduktu Završnica zapeljal na leto in zadel v nasproti vozeči avtobus, voznik Janez Mandelc iz Pristave pri Trzinu. Tovornjak je nato odbilo še v ograjo na viaduktu. Po nezgodi je voznik tovornjaka s prikolico odpeljal naprej, ustavili so ga šele na Polici pri Kranju. Škode na vozilih je za 12.000 din.

Na poldnevnem cestišču na cesti prvega reda v Gozd Martuljku je v soboto, 10. januarja, voznica osebne avtomobila Neža Krivic iz Ljubljane zaradi neprimerne hitrosti zadela v nasproti vozeči osebni avtomobil italijanske registracije, voznik Golfredo Grassani. Škode na avtomobilih je za 6000 din.

V soboto zvečer je na cesti JLA v Kranju voznik osebne avtomobila Metod Zabret iz Bobovka na zasneženi cesti zaradi neprimerne hitrosti zadela Franca Medleta, ki je peš hodil po desni strani ceste. V nesreči je bil pešec lažje ranjen.

Voznica osebne avtomobila Ana Miklavčič iz Podnarta je v nedeljo, 11. januarja, popoldne zapeljala s stranske ceste na nezavarovan železniški prehod v ravnini pri Podnartu prav tedaj, ko je pripeljal vlak. Lokomotiva je zadela v zadnji desni blatnik, ki ga je odbilo v svetlobni znak. Udarca je bil tako silovit, da je zadnji del avtomobila popolnoma uničen. V avtomobilu sta bila še Jože Miklavčič in Franc Janževc oba iz Podnarta. Janževc je bil v nesreči lažje ranjen. Škode je za okoli 12.000 din.

Pri mostu čez Savo pred Bohinjsko Bistrico sta v nedeljo popoldne trčila osebni avtomobil, ki ga je vozil Mirko Ropret iz Senčurja ter osebni avtomobil, voznik Anton Kunčič. Nesreča se je pripetila, ko je voznika Ropreta zaradi neprimerne hitrosti pričelo zanašati in je zapeljal na levo stran cestišča prav tedaj, ko je iz nasprotne smeri pripeljal voznik Anton Kunčič iz Slatne. Kunčič je še pred trčenjem ustavil. V nesreči je bila lažje ranjena sopotnica v Kunčičevem avtomobilu. Škode na avtomobilih je za 4000 din.

L. M.

Higiena v Kamniku

Lani so v Kamniku asfaltirali Korenovo cesto, ki pelje od Duplice proti Podgorju. Poleg ceste je bivša gramoznica, ki jo zasipajo z odpadki. Vendar pa šoferji niso zadostno skrbni, pa čisto stresajo odpadke po cesti ali pa preveč blizu ceste. Čistoča na Korenovi cesti je bila predmet ostre kritike na nedavni seji občinske skupščine Kamnik.

Po podatkih sanitarne službe občine Kamnik predstavlja reja malih živali na ožjem mestnem območju poseben problem. Po odloku o redu in miru na mestnem območju ni dovoljena reja posameznih vrst teh živali. Pri izvajanju tega odloka naletijo delavci sanitarne inšpekci-

je na velike težave, saj se le-te upirajo odloku in nočejo slišati, da reja živali v mestu ni dovoljena. Prizadete stranke trdijo, da so v mestu še veliko bolj pereči problemi, kot so na primer graditev javnega stranišča ali pa kmetije, ki so v samem mestu, redijo pa tudi druge, ne pa samo male živali.

Po sklepu občinske skupščine bodo letos sprožili množično akcijo za vsestransko ureditev Kamnika. Uresničitev zahtevane poti bo sicer glede na finančna sredstva terjala daljše obdobje, kar zadeva vprašanje spoštovanja odlokov občinske skupščine, pa bodo odločno ukrepali.

J. Vidic

Zahvala

Ob nenadni izgubi naše drage in nepozabne

Ljudmile Rangus roj. Perše

se zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti ter ji s cvetjem in vencami okrasili njen poslednji dom. Posebej se zahvaljujemo dr. Armeniju za njegovo požrtvovalnost, kakor tudi g. župniku za njegove poslovnice besede in vsem za pismeno in ustno izrečeno sožalje iskrena hvala.

Zalujoči: Rangusovi in sorodstvo

Kranj, dne 13. januarja 1970

Kino

Kranj CENTER

14. januarja franc.-italij. barv. VV film PRINCJU JE POTREBNA DEVICA ob 16., 18. in 20. uri

15. januarja nemški barv. film KOCA STRICA TOMA ob 16.30 in 19. uri

16. januarja nemški barv. film KOCA STRICA TOMA ob 16.30 in 19. uri

Kranj STORŽIČ

14. januarja franc. barv. film NEVESTA JE BILA V CRNEM ob 16., 18. in 20. uri

15. januarja italij.-franc. barv. CS film OKOVI STRAHU ob 16., 18. in 20. uri

16. januarja italij.-franc. barv. CS film OKOVI STRAHU ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. filma PREMIJA V PLAMENU ob 20. uri

Tržič

14. januarja angl. film OB PRAVEM CASU ob 17.30 in 19.30.

15. januarja italij.-špan. barv. VV film PRINCJU JE POTREBNA DEVICA ob 17.30 in 19.30.

16. januarja italij.-špan. barv. VV film PRINCJU JE POTREBNA DEVICA ob 17.30 ob 19.30 nastop okteta Galus

Škofja Loka SORA

14. januarja franc. barv. CS film CAROLINE CHERIE ob 18. in 20. uri

15. januarja amer. barv. CS film STARI GANGSTER ob 20. uri

16. januarja amer. barv. CS film STARI GANGSTER ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

13.-14. januarja franc. barv. film MLADI VOLKOVI

15. januarja franc. barv. CS film DVE VOZOVNICI ZA MEHIKO

Jesenice PLAVZ

14. januarja franc. barv. CS film DVE VOZOVNICI ZA MEHIKO

15. januarja franc. barv. film LEHOTICA DNEVA

Žirovnica

14. januarja amer. barv. film MOJI OTROCI, TVOJI OTROCI, NASI OTROCI

Dovje-Mojstrana

15. januarja amer. barv. film MOJI OTROCI, TVOJI OTROCI, NASI OTROCI

Kranjska gora

15. januarja franc. barv. film MLADI VOLKOVI

Javornik DELAVSKI DOM

14. januarja franc. barv. film LEHOTICA DNEVA ob 19. uri

Radovljica

14. januarja franc. barv. film SKRIVNOST LABORATORIJA ST. 4 ob 18. in 20. uri

15. januarja amer. barv. film DAN NEVARNE PISTOLE ob 20. uri

Bled

14. januarja franc.-italij. barv. film KOT SOVA PONEVI ob 17. in 20. uri

15. januarja franc.-italij. barv. film KOT SOVA PONEVI ob 17. in 20. uri

16. januarja amer. barv. film JUNAKI ZAHODA ob 17. in 20. uri

SVET SOLE OSNOVNE SOLE PETER KAVČIČ ŠKOFJA LOKA

razpisuje objavlja

a) delovno mesto učitelja likovnega pouka za nedoločen čas

b) delovno mesto knjižničarja z manj kot polovičnim delovnim časom za določen čas.

POGOJI:

pod a) višja ali visoka izobrazba stroke,

pod b) najmanj srednja izobrazba z večletno prakso z mladino.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi.

Združiti manjša občinska sodišča?

Republiški sekretariat za pravosodje in občo upravo je republiški skupščini posredoval informacijo o nekaterih važnejših vprašanjih v zvezi s spremembami organizacijskih zakonov o sodiščih v SR Sloveniji. Prav tako je vrhovno sodišče SR Slovenije poslalo republiški skupščini dodatno poročilo o problemih sodstva v SR Sloveniji, ki ga je vrhovno sodišče SR Slovenije pripravilo v zvezi s sklepom odbora za družbeno-politični sistem in notranjo politiko republiškega zbora skupščine SR Slovenije. O gradivu so te dni razpravljali v republiški skupščini. Iz omenjenega gradiva tokrat posredujem samo problematiko v zvezi z morebitnim zmanjšanjem števila sodišč.

V Sloveniji je 56 sodišč, in to: vrhovno sodišče SR Slovenije, 8 okrožnih sodišč, 42 občinskih sodišč, eno višje gospodarsko sodišče in 4 okrožna gospodarska sodišča.

Glede na število sistematiziranih sodniških mest pri občinskih sodiščih je eno sodišče z enim sodnikom, pet sodišč z dvema, 15 sodišč s tremi, 11 sodišč s 4, 1 sodišče s 5, 2 sodišči s 6, 2 sodišči s 8 in 5 sodišč z 10 ali več sodniki.

Vprašanje mreže sodišč splošne pristojnosti je v Sloveniji že dalj časa pereče. Nova stvarna pristojnost zahteva še večjo kvaliteto občinskih in okrožnih sodišč, pri čemer se pojavlja vprašanje specializacije sodniških ka-

drov in usposobljenosti za analitično delo, ki ga zahtevajo ustavne naloge spremljanja in preučevanja družbenih pojavov. Po mnenju vrhovnega sodišča SR Slovenije bi pri naštevanju sodišč v republiškem zakonu o sodiščih splošne pristojnosti morala priti do izraza ideja o združevanju manjših sodišč. Vrhovno sodišče meni, da manjša sodišča (ki imajo enega do dva sodnika), ne morejo učinkovito opravljati sodne funkcije, vsaj ne v taki meri kot večja sodišča. Zato bi morali preučiti, katera manjša sodišča se lahko združijo. Družbeno pomembno je, da se sodstvo časovno približa občani in mu zagotovi čimbolj kvaliteten varstvo njegovih pravic. To pa je mogoče samo s hitrejšim reševanjem zadev in čimbolj kvalitetnim delom, kar bi se dalo doseči z večjimi, dobro organiziranimi sodišči. Ob sodobnih prometnih zvezah v Sloveniji ni mogoče govoriti o oddaljenosti posameznih krajev od večjih sodišč.

Vendar se pri preučevanju tega problema poraja nekoliko vprašanj oziroma problemov. Posamezna občinska sodišča že zelo dolgo obstajajo in bi se občani teh območij težko sprijaznili z ukinitvijo njihovega sodišča. Drugo je vprašanje prostorov, saj skoraj vsa sodišča že sedaj utegnena in nimajo odvečnih sob. In končno bi se postavilo vprašanje stanovanj za premeščene sodnike.

J. Vidic

Po stezah partizanske Jelovice Nad 200 tekmovalcev na zaključnem teku

Dražgoše, 11. januarja. — V Dražgošah se je danes na zaključnem tekaškem tekmovanju v okviru športnih tekmovanj Po stezah partizanske Jelovice zbralo nad 200 tekmovalcev in tekmovalk, ki so se pomerili v 12 kategorijah.

Vrstni red tekmovalcev po vrstah brez razreda: 1. Kočevje, 2. Dol II, 3. Dol I; **člani z razredom:** 1. Dol, 2. Alples, 3. Fužinar, 4. Triglav, 5. Jesenice; **mlajši člani:** 1. Triglav, 2. JLA Pokljuka, 3. Maribor; **starejši mladinci z razredom:** 1. Triglav, 2. Tekaška šola Ravne, 3. Jesenice; **starejši mladinci brez razreda:** 1. Jesenice; **teritorialne enote:** 1. Gorenjski odred, 2. Jeseniško-bohinjski odred I, 3. Jeseniško-bohinjski odred II; **mlajši mladinci:** 1. Alples, 2. Dol, 3. Ihan.

Vrstni red tekov posameznikov — starejše mladinke: 1. Pristov (Gorje), 2. Pavlič (Lovrenc), 3. Rode (Ihan); **mlajše mladinke:** 1. Bešter, 2. Lotrič (obe Triglav), 3. Ribhtar (Lovrenc); **mlajše mladinke brez razreda:** 1. Turščak (Lovrenc), 2. Teme (Ihan), 3. Turšek (Lovrenc); **veterani do 50 let:** 1. G. Kordež (Triglav), 2. Preželj (Jesenice), 3. Šlajmar (Maribor); **veterani nad 50 let:** 1. M. Kordež (Alples), 2. Klančnik (SZJ), 3. Jerman (Dol); **članice:** 1. Grilč (Lovrenc), 2. Grušovnik (Lovrenc), 3. Teržič (Bohinj).

FILIP GRASIČ PRESENETIL V BIATLONU

V soboto se je na smučiških začelo VII. državno in VI. republiško prvenstvo v biatlonu. Za presenečenje je poskrbel Filip Grašič (Alples Zelezniki). Z odličnim tekom in dobrim streljanjem je tako prvi osvojil naslov državnega in republiškega prvaka. **Vrstni red:** 1. Grašič (Alples), 2. J. Pavčič (Dol), 3. Kobilič (Gorje).

LANCOVO: PIONIRJI V TEKIH IN VELESALOMU

Na Lancovem se je v soboto zbralo 261 pionirjev in pionirk iz vseh gorenjskih osnovnih šol. Največ uspeha so imeli pionirji osnovne šole Lipnica v tekih, medtem ko so bili v veleslalomu najboljši učenci osnovne šole heroja Bračiča Tržič.

Vrstni red — učenke 2 km: 1. Lotrič (Lipnica), 2. Fister (Lipnica), 3. Burgar (Lesce); **učenke 3 km:** 1. Gregorič (Zirovnica), 2. Kavčič (Zelezniki), 3. M. Kordež (Lipnica); **ekipno:** 1. Osnovna šola Lipnica, 2. Osnovna šola Zirovnica, 3. Osnovna šola Lesce, 4. Osnovna šola Gorje, 5. Osnovna šola Mojstrana.

Veleslalom — učenke: 1. E. Oitzl (Kr. gora), 2. Grilč (Jesenice), 3. Bogataj (Tržič).

učenki: 1. Kovač (Zirovnica), 2. Jekler (Jesenice), 3. Galičič (Radovljica); **ekipno:** 1. Osnovna šola heroja Bračiča Tržič, 2. Osnovna šola Kr. gora, 3. Osnovna šola Lucijan Seljak Kranj, 4. Osnovna šola Lipnica, 5. Osnovna šola Toneta Čufarja Jesenice.

ZELEZNIKI: LE 25 TEKMOVALCEV NA NOČNEM SLALOMU

Na sobotnem nočnem slalomu, ki ga je priredil SK Alples Zelezniki, je nastopilo le 25 tekmovalcev in tekmovalk iz 14 klubov.

Vrstni red — članice: 1. R. Lakota (Jesenice), 2. Kramar (Tržič), 3. Gartner (Selca), 4. Kremperle (Alples), 5. Medja (Triglav); **člani:** 1. Andrej Klinar, 2. Pesjak, 3. M. Klinar (vsi Jesenice), 4. Klemenčič (Tržič), 5. Mlejniki (Transturist); **starejše mladinke:** 1. Adamič (Novinar), 2. Kružič (Jesenice), 3. Košir (Selca); **starejši mladinci:** 1. Bokal (Novinar), 2. Kalan (Transturist), 3. Aljančič (Tržič).

SELCA: NAD 250 TEKMOVALCEV NA SANKAŠKI TEKMI

Na 1000 m dolgi progi z 10,5 odstotka padca je v nedeljo v Selcah nastopilo nad 250 tekmovalcev in tekmovalk. Kljub dežju je prireditelju TVD Partizanu Selca uspelo odlično pripraviti progo.

Vrstni red — tekmovalne sani članice: 1. Ovsenek, 2. Tišler (obe Tržič), 3. Klemenčič (Jesenice); **mladinke:** 1. Trojar (Bohinj), 2. Klanšič (Begunje), 3. Kotnik (Triglav); **starejši člani:** 1. M. Česen, 2. Ovsenek, 3. Teran (vsi Tržič); **člani:** 1. Zupan (Begunje), 2. Ulčar (Jesenice), 3. Resman (Begunje); **mladinci:** 1. Heberle (Begunje), 2. Tušek (Selca), 3. Divjak (Jesenice); **tekmovalni dvosedci — člani:** 1. Ulčar—M. Klinar (Jesenice), 2. Mencinger—Radič (Bohinj), 3. J. Zupan—Hočvar (Begunje).

Obetajoči skakalci v Sebenjah

V Sebenjah je začela z delom Planiška področna skakalna šola Storžič. V svoji vrsti ima lepo število mladih obetajočih skakalcev, ki so že na letošnjih prvih tekmovanjih dosegli lepe rezultate. Šola pa je pred nedavnim organizirala tudi prvo večje tekmovanje na 20-metrski skakalnici za pionirje in mlajše mladince. Pri

Navadne sani — članice: 1. Šolar, 2. Tolar (obe Selce), 3. Meglič (Tržič); **mladinke:** 1. Perko, 2. Kolenc, 3. Šolar (vse Tržič); **starejši člani:** 1. Valjavec, 2. Ahačič, 3. Tišler (vsi Tržič); **člani:** 1. Dokl (Jesenice), 2. Janc, 3. Meglič (oba Tržič); **mladinci:** 1. Jerko, 2. Valjavec (oba Tržič), 3. Petelinkar (Sora); **navadni dvosedci:** 1. Srečnik—Ahačič, 2. Perko—Janc, 3. A. Valjavec—B. Valjavec (vsi Tržič); **samotežne sani:** 1. Selca (J. Frelih, S. Frelih, N. Frelih, Tolar), 2. Begunje, 3. Niko Zelezniki.

KROPA: SKOKI V DEŽJU

TVD Partizan Kropa je bilo na 40-metrski skakalnici organizator meddruštvenih skakalnih tekem za člane in mladince. Nastopilo je 100 skakalcev iz 17 klubov.

Rezultati — člani: 1. Kržič (Vrhnika) 191,4 (29,5, 31) 2. Merčun (Stahovica) 186,2 (30, 31), 3. Zeleznik (Zagorje) 180,0 (27,5, 30,5); **starejši mladinci:** 1. Kapušin (Triglav) 201,7 (31,5, 31,5), 2. Rakovec (Duplje) 191,6 (31,5, 30), 3. Cuznar (Jesenice) 190,4 (27,5, 30); **mlajši mladinci:** 1. Legat (Jesenice) 196,0 (30, 30,5), 2. Ilnikar (Enotnost) 194,7 (29, 30,5), 3. Merljak (Logatec) 177,2 (27, 28).

GORENJA VAS: SKOKI PIONIRJEV

Na 15 — oziroma na 25-metrski skakalnici v Gorenji vasi je nastopilo 89 pionirjev iz vse Slovenije.

Rezultati: mlajši pionirji 15 m: 1. Podobnik (Alpina) 169,0 (13, 13,5), 2. Zevnik (Triglav) 163,5 (13, 13,5), 3. Bantan (Zagorje) 162,5 (13,5, 13); **mlajši pionirji 25 m:** 1. Petek (Izletnik) 169,5 (23, 22), 2. Borjak (Alpina) 169,3 (21,5, 20), 3. Bogataj (Gor. vas) 167,4 (21, 21); **starejši pionirji:** 1. Dejak (Ihan) 181,8 (23, 23,5), 2. Cuznar (Jesenice) 181,7 (22, 21,5), 3. Štucin (Alpina) 179,8 (22,5, 21,5).

D. Humer

Zimska pionirska atletska liga Za uvod štirje rekordi

Z manjšo zamudo je bilo pred dnevi končano prvo kolo tekmovanja v zimski pionirski atletske ligi. Tako kot lansko, prvo sezono, tudi letos nastopajo ekipe šestih osnovnih šol kranjske občine. Po prvih rezultatih kaže, da bo tekmovanje letos še precej bolj zanimivo kot je bilo lansko, saj so ekipe bolj izenačene in je po prvem kolu nemogoče tudi vsaj približno napovedati zmagovalca.

Zanimivo je, kako kvaliteten je bil v prvem kolu skok v višino. Poleg rekorda za pionirke (Papler — 140 cm), so tudi pionirji zabeležili več odličnih rezultatov. Povedati moramo, da so k temu pripomogla predvsem odlična doskočišča, ki jih že imajo na nekaterih šolah (L. Seljak, S. Zagar, Cerklje). Nujno je, da tudi po drugih šolah čimprej nabavijo blazine s penasto gumo, saj bodo s tem zavarovali tudi nastopajoče učence, ki se na trdem doskočišču hitro poškodujejo.

Poleg rekorda pri skoku v višino za pionirke so bili doseženi še naslednji najboljši rezultati: pionirke: 20 m — Jocij Jana (LS) 3,3 (prej 3,4), suvanje medicinke — Papler Metka (SJ) 12,70 (prej 12,48), pionirji: skok v daljino z mesta — Pavlin Zdravko (SZ) 2,69 (prej 2,66).

REZULTATI — pionirji

Cerklje : S. Jenko 16:34 .
20 m: Fortuna (SJ) 3,1, Mrak (SJ) 3,2, višina: Mrak (SJ) 150, Lotrič (SJ) 150, daljina z mesta: Fortuna (SJ) 258 Mekiš (SJ) 248, medicinka: Lotrič (SJ) 15,65, Rot (SJ) 15,61, plezanje po vrvi: Rot (SJ) 4,1, Polajnar (C) 4,1.
Senčur : Preddvor 32:13 .
20 m: Vidmar (S) 3,1, Križnar (P) 3,2, višina: Rahne (S) 140, Zupan (S) 135, daljina z mesta: Križnar (P) 232, Šimnovec (S) 230, medicinka: Zupah (S) 13,38, Gašperlin (S) 12,30, plezanje po vrvi: Sitar (S) 3,6, Vidmar (S) 3,7.

L. Seljak : S. Zagar 26:23 .
20 m: Pompe (LS) 3,1, Kokalj (LS) 3,3, višina: Pavlin (SZ) 150, Siler (LS) 135, daljina z mesta: Pavlin (SZ) 269, Hafner (LS) 258, medicinka: Proča (SZ) 15,94, Gabrovec (SZ) 13,96, plezanje po vrvi: Udir (LS) 3,8, Medved (SZ) 4,3.

LESTVICA

S. Jenko	1 1 0 0	34:16	2
Senčur	1 1 0 0	32:18	2
L. Seljak	1 1 0 0	26:23	2
S. Zagar	1 0 0 1	23:26	0
Preddvor	1 0 0 1	18:32	0
Cerklje	1 0 0 1	16:34	0

REZULTATI — pionirke
Cerklje : S. Jenko 20,5: 29,5 . 20 m: Koželj (SJ) 3,6, Stirn (CE) 3,7, višina: Papler (SJ) 140, Anžič (CE) 125, daljina z mesta: Pogačnik (SJ) 231, Sturm (SJ) 215, medicinka: Papler (SJ) 12,70, Sturm (SJ) 9,16, plezanje po

vrvi: Škofic (CE) 5,5, Kreačič (SJ) 5,7.

Senčur : Preddvor 25:25 .
20 m: Markun (P) 3,4, Frelih (P) 3,6, višina: Rosi (P) 125, Kristanc (S) 110, daljina z mesta: Kristanšek (P) 210, Guček (P) 205, medicinka: Kurnik (S) 10,91, Gašperlin (S) 10,17, plezanje po vrvi: Vidmar (S) 6,3, Vrhovnik (S) 9,3.

L. Seljak : S. Zagar 29:21 .
20 m: Jocij (LS) 3,3, Cijak (LS) 3,5, višina: Zavadlov (SZ) 125, Kavčič (LS) 125, daljina z mesta: Jenko (SZ) 2,09, Ozim (LS) 2,09, medicinka: Mesojedec (SZ) 11,80, Jocij (LS) 11,68, plezanje po vrvi: Hafner (LS) 4,6, Kavčič (LS) 4,6.

LESTVICA

S. Jenko	1 1 0 0	29,5:20,5	2
L. Seljak	1 1 0 0	29:21	2
Preddvor	1 0 1 0	25:25	1
Senčur	1 0 1 0	25:25	1
S. Zagar	1 0 0 1	21:29	0
Cerklje	1 0 0 1	20,5:19,5	0

Parl drugega kola (januar): Preddvor : S. Jenko, L. Seljak : Cerklje, S. Zagar : Senčur. M. Kuralt

Tečaji na Krvavcu

SK Triglav organizira med zimskimi šolskimi počitnicami od 26.—31. januarja na Krvavcu smučarske tečaje za učence osnovnih in srednjih šol. Tečaj bo za začetnike in nadaljevalni. Stroški tečaja so z vsakodnevnim prevozom iz Kranja in nazaj in toplim opoldanskim obrokom za 6 dni: 180 din za nečlane kluba in 150 din za člane kluba. Prijave sprejema SK Triglav vsak četrtek od 19.—20. ure v avli skupščine občine Kranj do vključno 22. januarja

Naglič v vodstvu

Po štirih odigranih kolid mladinskega šahovskega prvenstva Kranja za leto 1970 je v vodstvu lanskoletni prvak Franci Naglič.

Rezultati: I. kolo: Naglič : Štagar 1:0, Strman : Koncilija 0:1, Fišer : Sirc 0:1. **II. kolo:** Štagar : Sirc 0:1, Koncilija : Fišer 0:1, Naglič : Strman 1:0. **III. kolo:** Strman : Štagar 1:0, Fišer : Naglič 0:1, Sirc : Koncilija 1:0. **IV. kolo:** Štagar : Koncilija 0:1, Naglič : Sirc 1:0, Strman : Fišer 1:0.

Vrstni red: Naglič 4, Sirc 3, Strman in Koncilija po 2, Fišer 1 in Štagar brez točke. F. Štagar

V tekmovanju smučarskih patrolj so zaradi odličnega streljanja in dobrega teka dosegli drugo mesto tekmovalci Alplesa iz Zeleznikov. Na sliki vidimo (od leve proti desni): Filipa Grašiča, Janeza Krišlja in Romana Seljaka. — Foto: F. Perdan

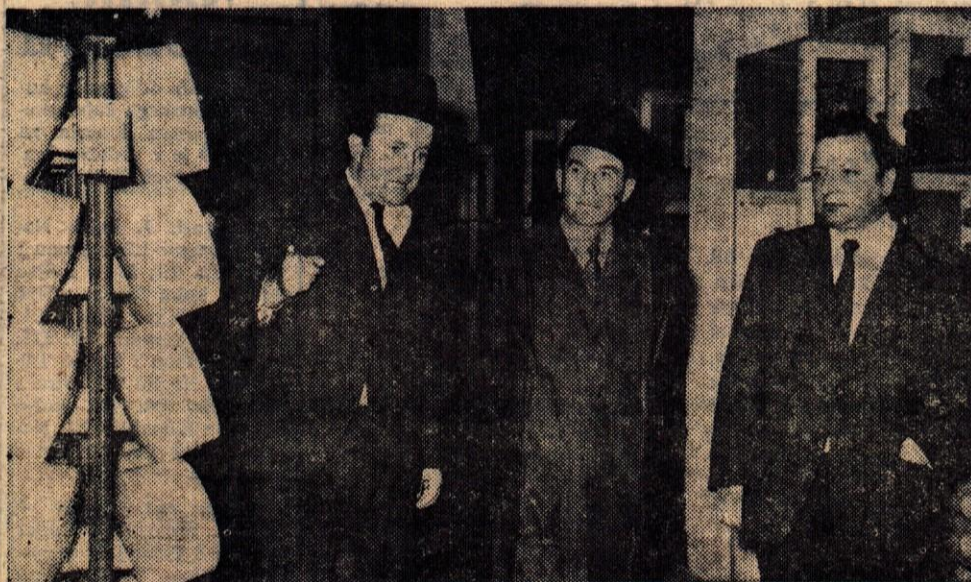
Za tradicionalno prireditev Po stezah partizanske Jelovice je bilo letos značilno in razveseljivo, da se je na startu teka za mlajše mladince pojavilo veliko mladih in navdušenih smučarjev. — Foto: F. Perdan

Tudi letos so se na tekmovanju Po stezah Partizanske Jelovice pomerili med seboj smučarski tekači veterani, stari nad 50 let, nekdanji znani slovenski smučarski asl. Med njimi je bil najhitrejši Matevž Kordež, član smučarskega kluba Alplesa iz Zeleznikov. — Foto: F. Perdan

Pred startom ekip teritorialnih enot narodne obrambe so dekleta vsakemu tekmovalcu pripelale na prsi rdeč nagelj. — Foto: F. Perdan

Obisk predsednika Staneta Kavčiča v Gorenjski predilnici...

...v novem obratu Jelovice. — Foto: F. Perdan